

ประเด็นที่น่าสนใจ

สถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 2 ปี 2568

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,772 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 19 - 29 มิถุนายน 2568

นิยามภาระหนี้สิน

มีภาระหนี้สิน : เป็นการยืมเงินของธุรกิจจากแหล่งเงินทุน ทั้งในสถาบันการเงิน และนอกสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นการกู้ยืมเงินเพื่อมาใช้ในการดำเนินการในการดำเนินงานของธุรกิจ

*ข้อจำกัดด้านการทำบัญชีของธุรกิจรายเล็กทำให้ธุรกิจรายเล็กบางรายไม่มีการแบ่งสัดส่วนระหว่างเงินกู้ยืมที่ใช้ในธุรกิจและใช้ส่วนบุคคล ทำให้ในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของผู้ประกอบการส่วนหนึ่งจะเป็นทั้งในหมวดของหนี้สินธุรกิจและหนี้สินส่วนบุคคล

ไม่มีภาระหนี้สิน : ธุรกิจไม่มีการกู้ยืมเงิน เป็นการใช้ทรัพย์สินส่วนตัว หรือการระดมทุนในการดำเนินงานของธุรกิจ

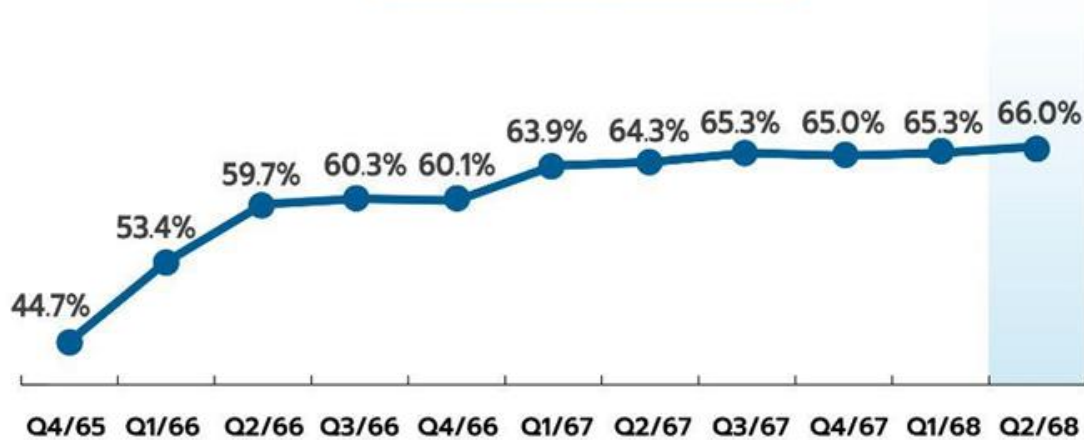
หนี้ MSME พุ่ง 2 ไตรมาสติดต่อกัน กลุ่มรายย่อยพึ่งพา
นอกระบบเพิ่มขึ้น สภาพคล่องอ่อนไหว กู้เพื่อหมุนเวียน
มากกว่า ลงทุน ดอกเบี้ยกู้ในระบบลด
แต่ต้นทุนกู้นอกระบบยังสูง

สัดส่วน MSME ที่มีหนี้สินธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ 66.0 ในไตรมาสที่ 2/2568 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 ติดต่อกัน โดยเป็นการเพิ่มขึ้นในกลุ่มธุรกิจรายย่อย

สัดส่วน MSME ที่มีภาระหนี้สิน ในปัจจุบัน

ภาพรวม MSME

MSME ที่มีภาระหนี้สินไตรมาส 2/2568 แยกตามขนาดธุรกิจ

แยกตามสาขาธุรกิจ

MSME ส่วนใหญ่มีการหนีสะสมจากอดีต ขณะที่กลุ่มที่เริ่มก่อหนี้ในช่วงไม่เกิน 3 ปี อยู่ในกลุ่มธุรกิจรายย่อย-ขนาดกลาง

จุดเริ่มต้นการก่อหนี้สินของธุรกิจ MSME

MSME

Micro

Small

Medium

หมายเหตุ : นับเฉพาะ MSME ที่สามารถระบุระยะเวลาการก่อหนี้ที่ชัดเจนได้

แม้ MSME กลุ่มธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม จะกลับมามีความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ดีขึ้นเล็กน้อย สะท้อนจากสัดส่วนการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในระบบ แต่กลุ่มธุรกิจรายย่อย ยังคงเผชิญข้อจำกัด และต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ประเภทแหล่งกู้ยืมเงินของธุรกิจ MSME

MSME

Q4/65 Q1/66 Q2/66 Q3/66 Q4/66 Q1/67 Q2/67 Q3/67 Q4/67 Q1/68 Q2/68

Micro

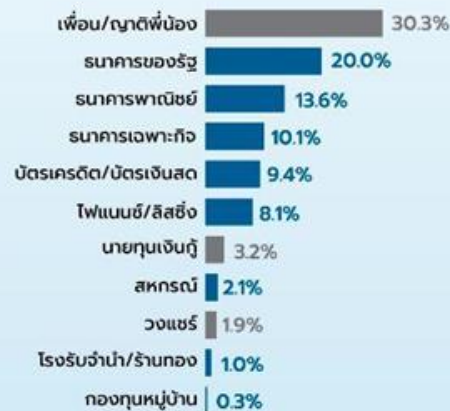
Q4/65 Q1/66 Q2/66 Q3/66 Q4/66 Q1/67 Q2/67 Q3/67 Q4/67 Q1/68 Q2/68

Small

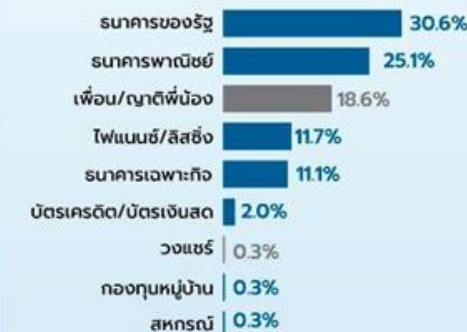
Q4/65 Q1/66 Q2/66 Q3/66 Q4/66 Q1/67 Q2/67 Q3/67 Q4/67 Q1/68 Q2/68

Medium

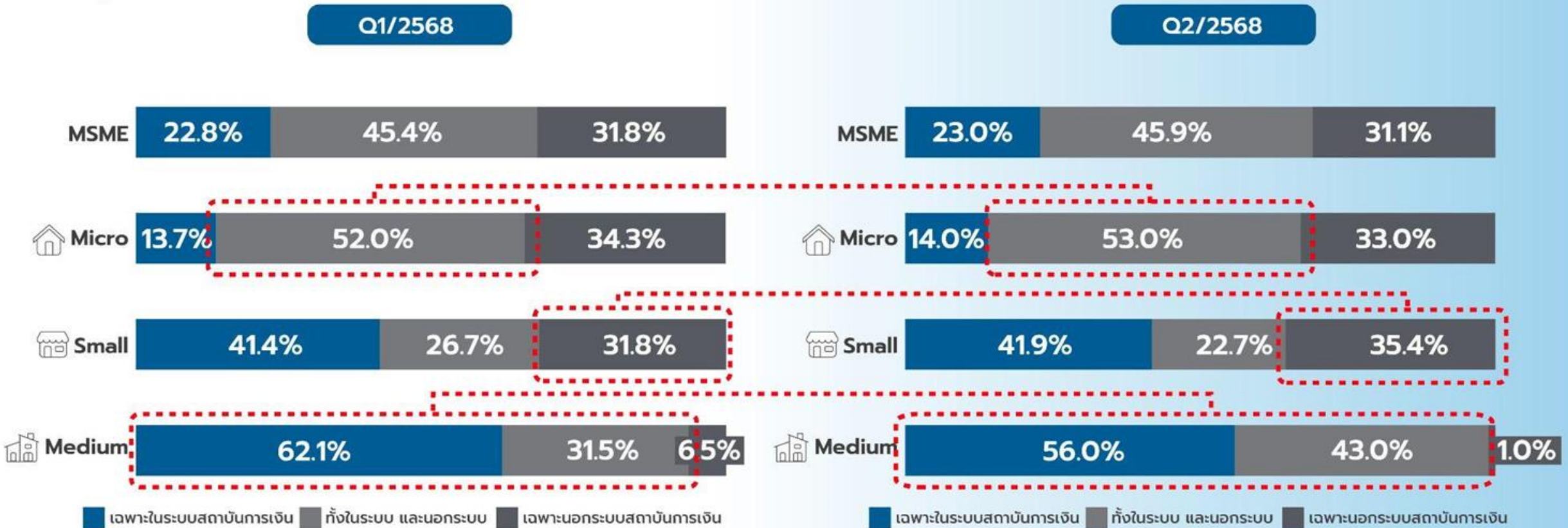

Q4/65 Q1/66 Q2/66 Q3/66 Q4/66 Q1/67 Q2/67 Q3/67 Q4/67 Q1/68 Q2/68

MSME รายย่อยยังคงมีแนวโน้มกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลางสามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางทั้งหมดที่มีการกู้ยืมจากสถาบันการเงินในระบบ

แหล่งกู้ยืมเงิน แยกตามขนาดธุรกิจ

ในไตรมาส 2/2568 พบแนวโน้ม MSME เข้าถึงสินเชื่อจากธนาคารเฉพาะกิจและธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ธุรกิจรายย่อยยังคงเผชิญภาระหนี้จากบัตรเครดิต บัตรเงินสด และเงินกู้ยืมจากระบบจากนายทุน เพิ่มขึ้นเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงของแหล่งกู้ยืมเงิน ไตรมาส 1/2568 - ไตรมาส2/2568

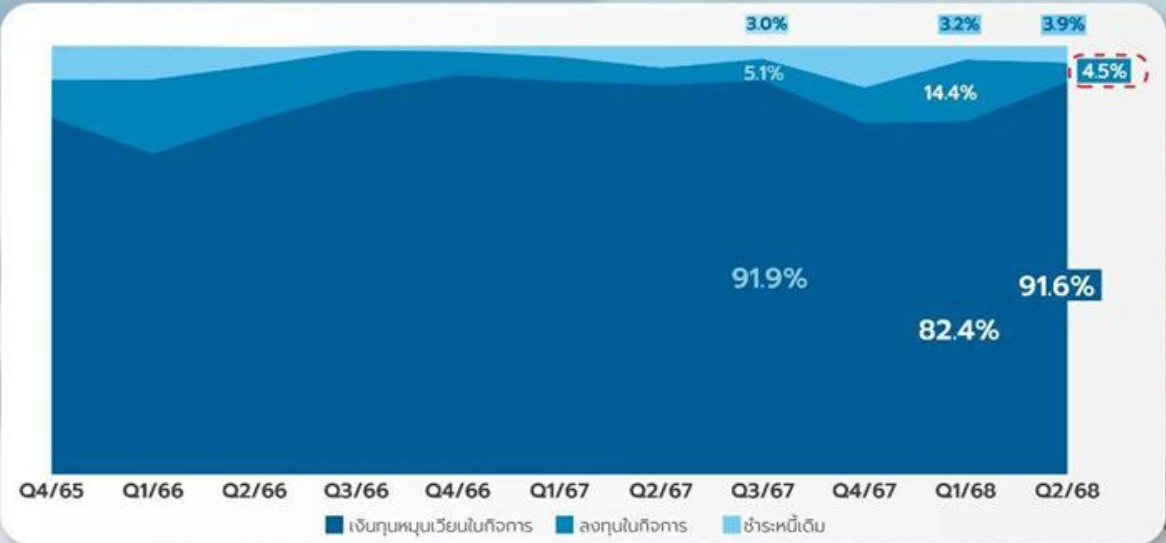
การเปลี่ยนแปลง	Micro	Small	Medium
ธนาคารของรัฐ	—	—	—
ธนาคารเฉพาะกิจ	=	+	+
ธนาคารพาณิชย์	+	=	=
ไฟแนนซ์/ลีสซิ่ง	=	+	+
บัตรเครดิต/บัตรเงินสด	+	=	=
โรงรับจำนำ/ร้านทอง	=	=	=
สหกรณ์	=	=	=
กองทุนหมู่บ้าน	=	=	=
บริการรับซื้อหนี้การค้า	=	=	=
นายทุนเงินกู้	+	=	=
เพื่อน/ญาติพี่น้อง	=	=	=
วงแชร์	=	=	=

+ เพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน 2%
 = เท่าเดิม ปรับตัวไม่เกิน +-2%
 — ลดลง ลดลงจากไตรมาสก่อน 2%

MSME ส่วนใหญ่ยังคงกู้ยืมเพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในกิจการ ขณะเดียวกันยังมีสัดส่วนหนึ่งที่กู้เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม สะท้อนถึงภาวะสภาพคล่องที่ยังเปราะบาง และปัญหาการหมุนหนี้ในระบบธุรกิจ ขณะที่การกู้เพื่อลงทุนกลับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนความไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจและความเสี่ยงในการขยายกิจการ

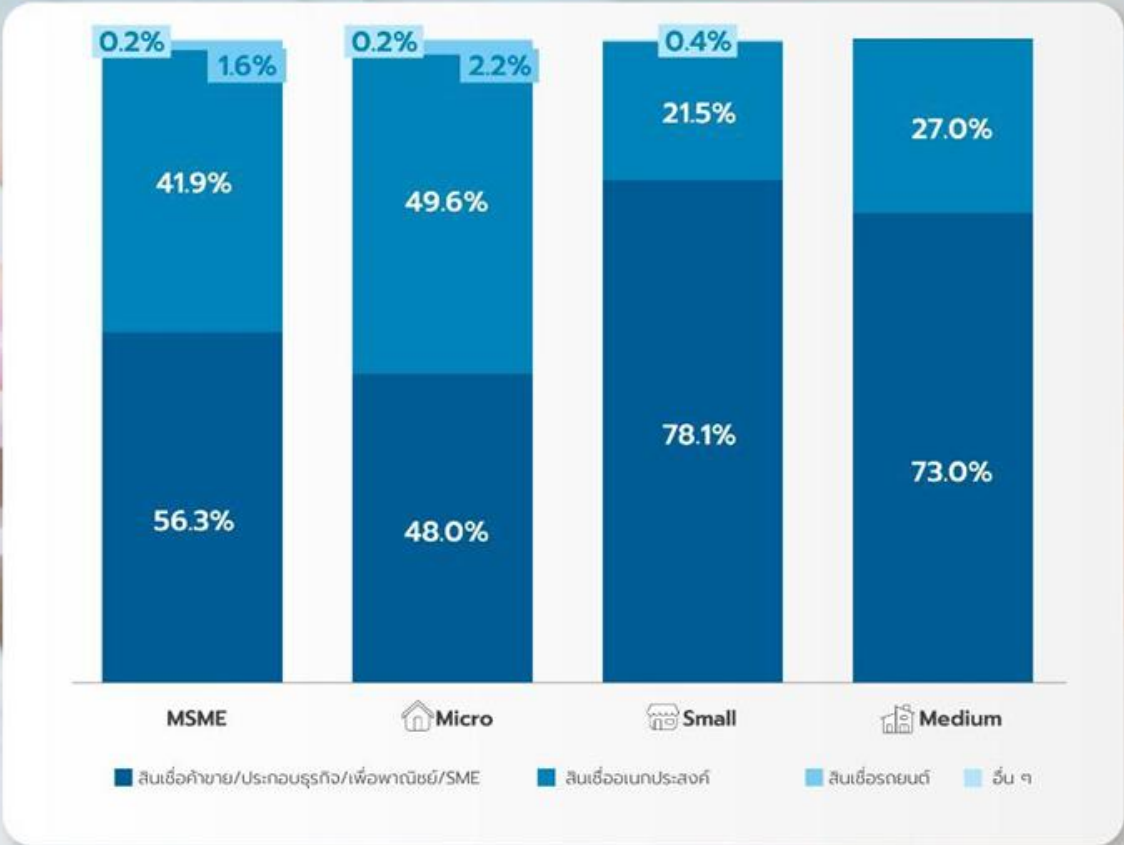
วัตถุประสงค์ในการนำเงินไปใช้ของธุรกิจ MSME

การนำเงินทุนไปใช้ของธุรกิจ

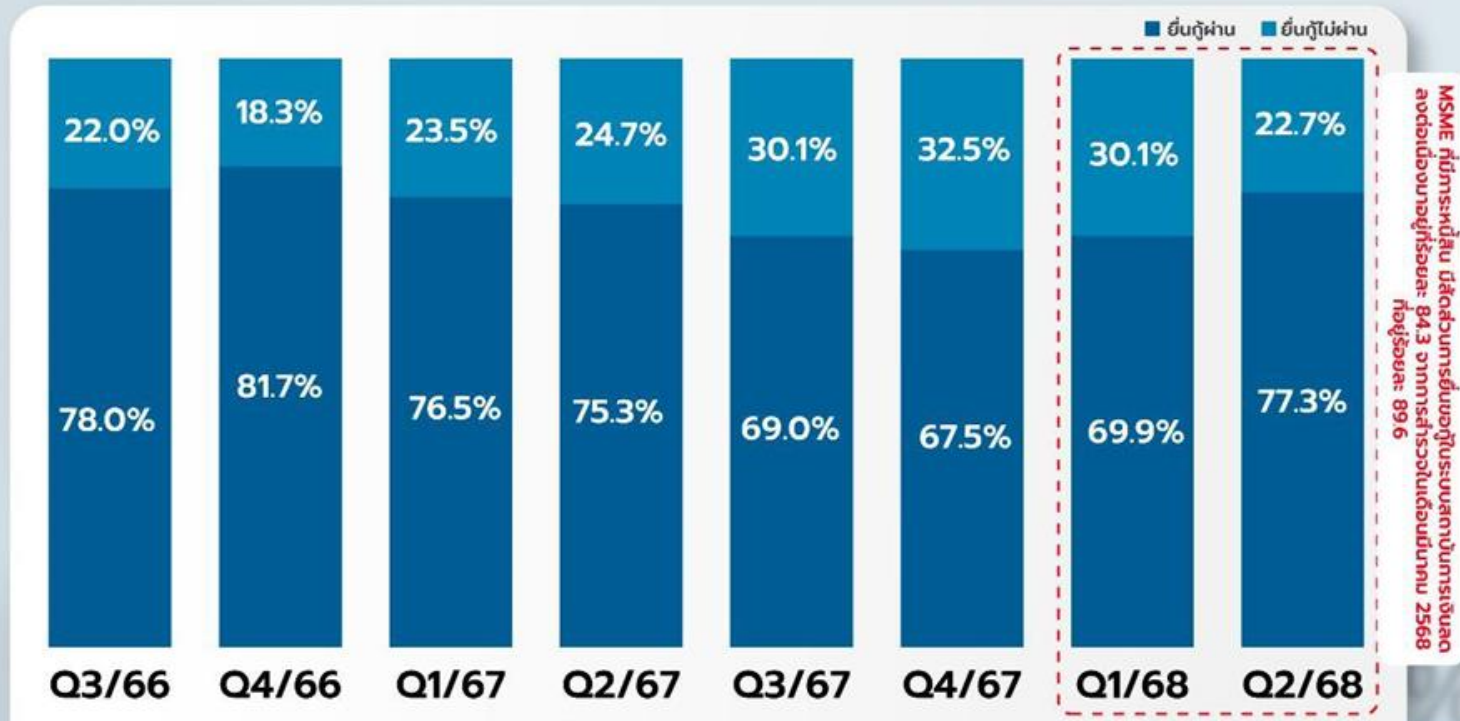
- สัดส่วนการเพิ่มขึ้นของการกู้ยืมเพื่อนำมาเป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่นเดียวกับสัดส่วนการกู้ยืมเพื่อชำระหนี้เดิม
- ส่วนด้านการลงทุนในการดำเนินงานด้านการซื้อ/ซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องจักร จะอยู่ในกลุ่มภาคการก่อสร้าง และการลงทุนเพิ่มไลน์สินค้า ในภาคการค้าสินค้าอุปโภคบริโภค เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการดึงดูดลูกค้า

การรับรู้ประเภทสินเชื่อของ MSME ที่มีการกู้ยืมในระบบสถาบันการเงิน (Q2/68)

แม้อัตราการผ่านอนุมัติสินเชื่อของ MSME ในระบบสถาบันการเงินมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง แต่**อุปสรรค**ในการเข้าถึงสินเชื่อยังคงปรากฏในบางกลุ่ม โดยเฉพาะธุรกิจในการค้าและร้านอาหาร ซึ่งมีสัดส่วนการถูกปฏิเสธสูงกว่ากลุ่มอื่น ปัญหาหลักมักอยู่ที่ขาดการจัดทำบัญชี รายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ และขาดหลักฐานแสดงความน่าเชื่อถือ

ประเมินการกู้ยืมสินเชื่อในระบบสถาบันการเงินของธุรกิจ MSME

MSME ที่มีการหนีสิน มีสัดส่วนการยื่นขอสินเชื่อในระบบสถาบันการเงินลดลงอย่างต่อเนื่องอยู่ร้อยละ 84.3 จากการสำรวจในเดือนมีนาคม 2568 ที่ร้อยละ 89.6

MSME ที่ยื่นกู้ไม่ผ่าน ส่วนใหญ่อยู่ในสาขาร้านอาหาร/ภัตตาคาร ค้าปลีกรถจักรยานยนต์/รถยนต์(ร้านซ่อมบำรุง) ค้าปลีกอุปโภค/บริโภค (Modern trade) และค้าส่งสินค้าอุปโภคและบริโภค ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเดิมที่เผชิญปัญหาการเข้าถึงตั้งแต่รอบไตรมาสก่อนหน้า ปัญหาสำคัญ คือ ขาดความน่าเชื่อถือด้านประวัติการเงิน และมีรายได้ไม่สม่ำเสมอเนื่องจากผู้ประกอบการประเมินดำเนินการตามข้อกำหนดแต่ไม่สามารถผ่านเงื่อนไขการกู้ยืมได้

เหตุผลสำคัญที่ไม่ผ่านการยื่นกู้

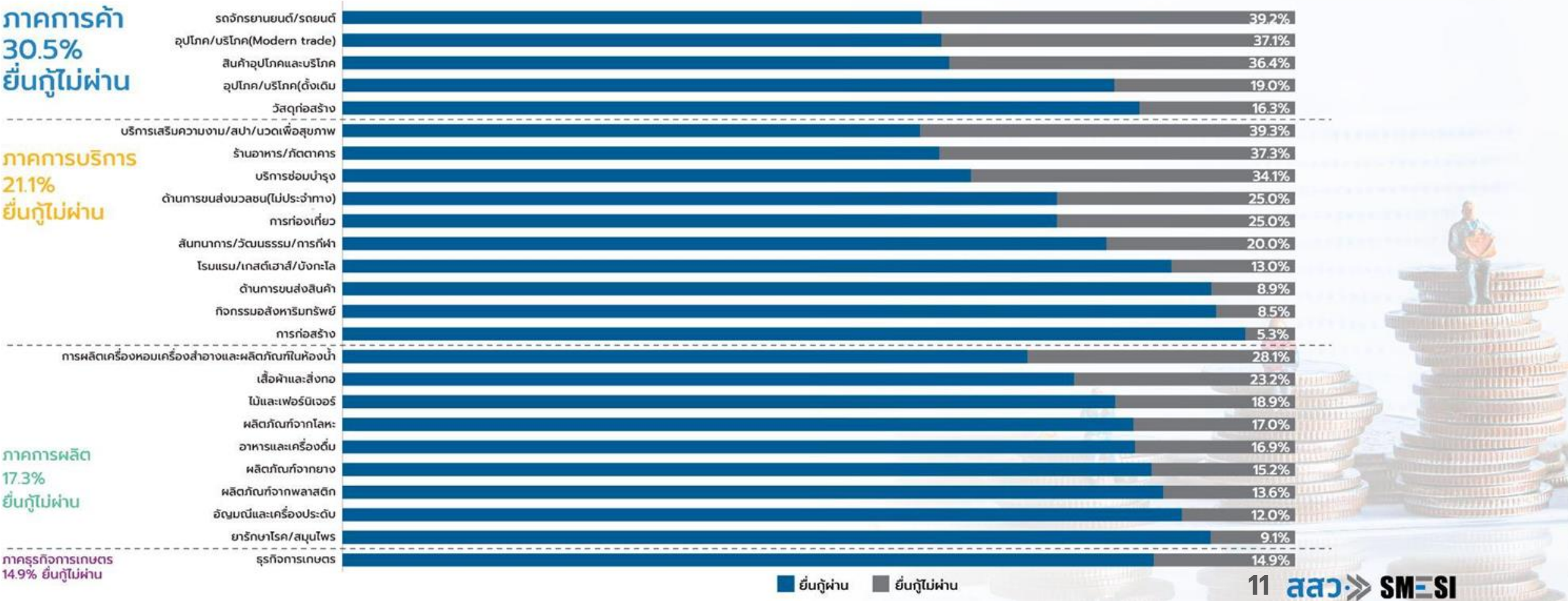
ปัจจัยสำคัญที่ธนาคารมักใช้พิจารณาอนุมัติสินเชื่อ คือ “ความสามารถในการชำระคืน” ซึ่งในหลายกรณี MSME โดยเฉพาะกลุ่มรายย่อยหรือผู้ประกอบการอิสระ (freelance) มักประสบปัญหาดังนี้:

- สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ที่อยู่ในระดับสูง ทำให้ธนาคารประเมินว่ามีความเสี่ยง ทำให้สินเชื่อไม่ผ่านอนุมัติ
- ลักษณะรายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีเอกสารยืนยันรายได้อย่างเป็นทางการ เช่น หนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย (50 ทวิ) ซึ่งลดระดับความน่าเชื่อถือในสายตาสถาบันการเงิน
- ประวัติเครดิต (Credit Scoring) ไม่ดี หรือมีการผิดนัดชำระ ทำให้ไม่สามารถยื่นกู้วงเงินขนาดใหญ่ได้
- ไม่มีประวัติเครดิตมาก่อน ธนาคารจึงไม่สามารถประเมินพฤติกรรมทางการเงินย้อนหลังได้ ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจ
- ในทางกลับกัน กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีเครดิตดี มักได้รับข้อเสนอจากธนาคารอย่างต่อเนื่อง ทั้งการขยายวงเงิน และการแข่งขันเสนออัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลง เพื่อรักษาฐานลูกค้า

ประเด็นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความไม่สมดุลในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ที่ยังคงมีอยู่ระหว่างธุรกิจรายย่อยกับขนาดใหญ่ในระบบการเงินปัจจุบัน

MSME ในภาคการค้าและภาคการบริการยังติดหล่มข้อจำกัดด้านการเงิน การเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้น้อยกว่าภาคธุรกิจอื่น ๆ โดยเปรียบเทียบ

สัดส่วนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสถาบันการเงิน ไตรมาส 2/2568

7 สาขารุรกิจ MSME ที่มีแนวโน้มขาดศักยภาพการแข่งขันในตลาดมากที่สุด

Note : พิจารณาจากค่าเฉลี่ยดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 2 ปี 2568 และธุรกิจที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งกู้ยืมเงินในระบบสถาบันการเงินในไตรมาส 2 ปี 2568

1

ผลิตอัญมณี
และ
เครื่องประดับ

2

ร้านอาหาร
/ ภัตตาคาร

3

บริการ
การท่องเที่ยว

4

ผลิตภัณฑ์
จากยาง

5

ผลิตเครื่องหอม
เครื่องสำอาง
และผลิตภัณฑ์
ในห้องน้ำ

6

ผลิตเสื้อผ้า
และสิ่งทอ

7

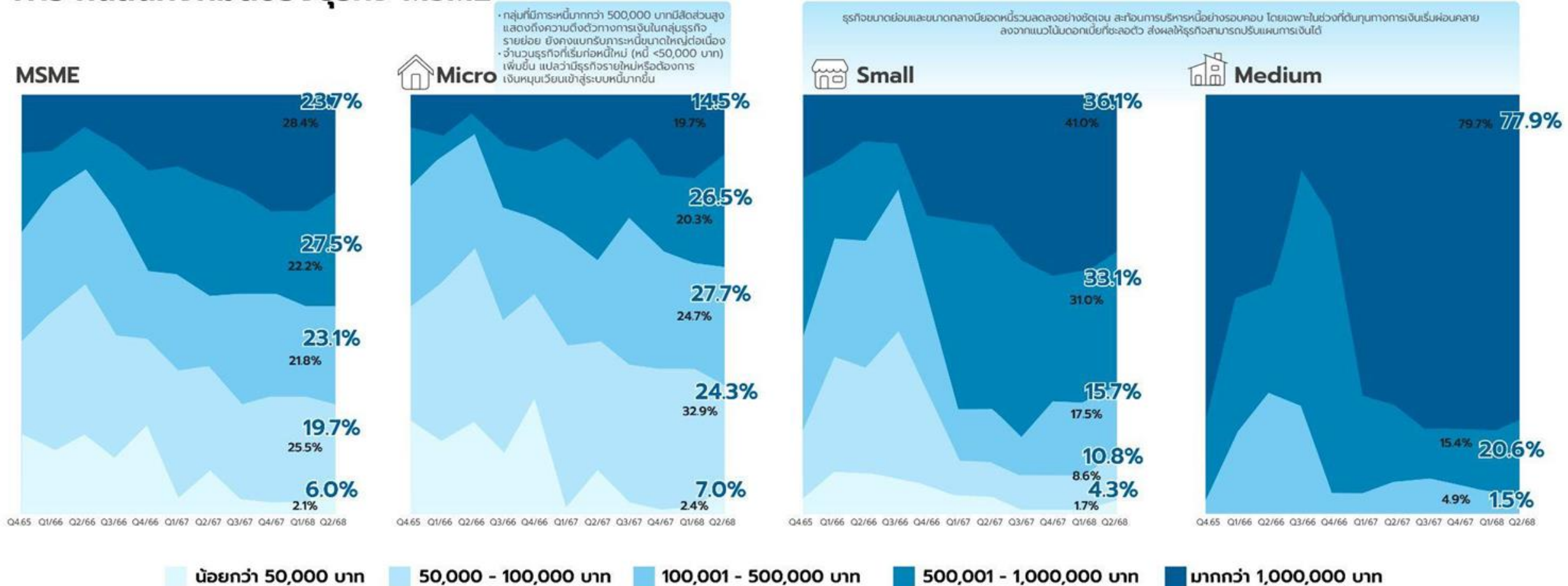
ธุรกิจการเกษตร

หมายเหตุ : การขาดศักยภาพถูกคำนวณโดยกำหนดให้ทั้งสองปัจจัย "สำคัญเท่ากัน" โดยนำ "ส่วนต่างจากค่าดัชนีความเชื่อมั่น" (100 - ค่าดัชนี) มารวมกับ "สัดส่วนของธุรกิจที่เข้าไม่ถึงสินเชื่อในระบบ" เพื่อสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านศักยภาพและปัญหาเชิงโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ผลลัพธ์ที่ได้ถูกนำมาเรียงลำดับตามค่ารวม เพื่อจัดอันดับการขาดศักยภาพของแต่ละสาขารุรกิจ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือในเชิงนโยบาย

แม้แนวโน้มภาระหนี้ของ MSME จะลดลงจากการที่ธุรกิจรายใหม่เพิ่งเริ่มก่อหนี้ในระดับไม่สูงนัก แต่ภาพรวมยังสะท้อนภาระหนี้ที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจรายเดิมที่ยังคงมีหนี้สินมากกว่า 1 ล้านบาทต่ออย่าง ต่อเนื่อง ขณะที่ MSME ส่วนใหญ่มีภาระหนี้ตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป แสดงถึงแรงกดดันด้านการเงินที่ยังไม่คลี่คลายโดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจที่ดำเนินกิจการมานาน

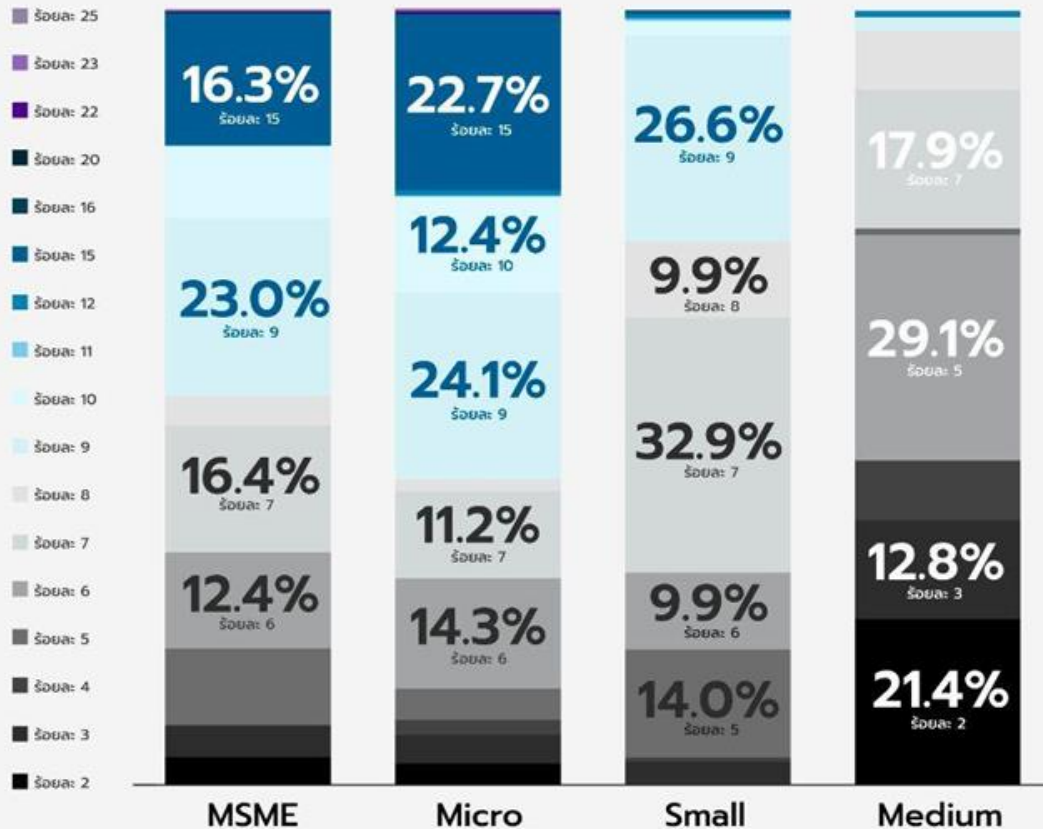
ภาระหนี้สินทั้งหมดของธุรกิจ MSME

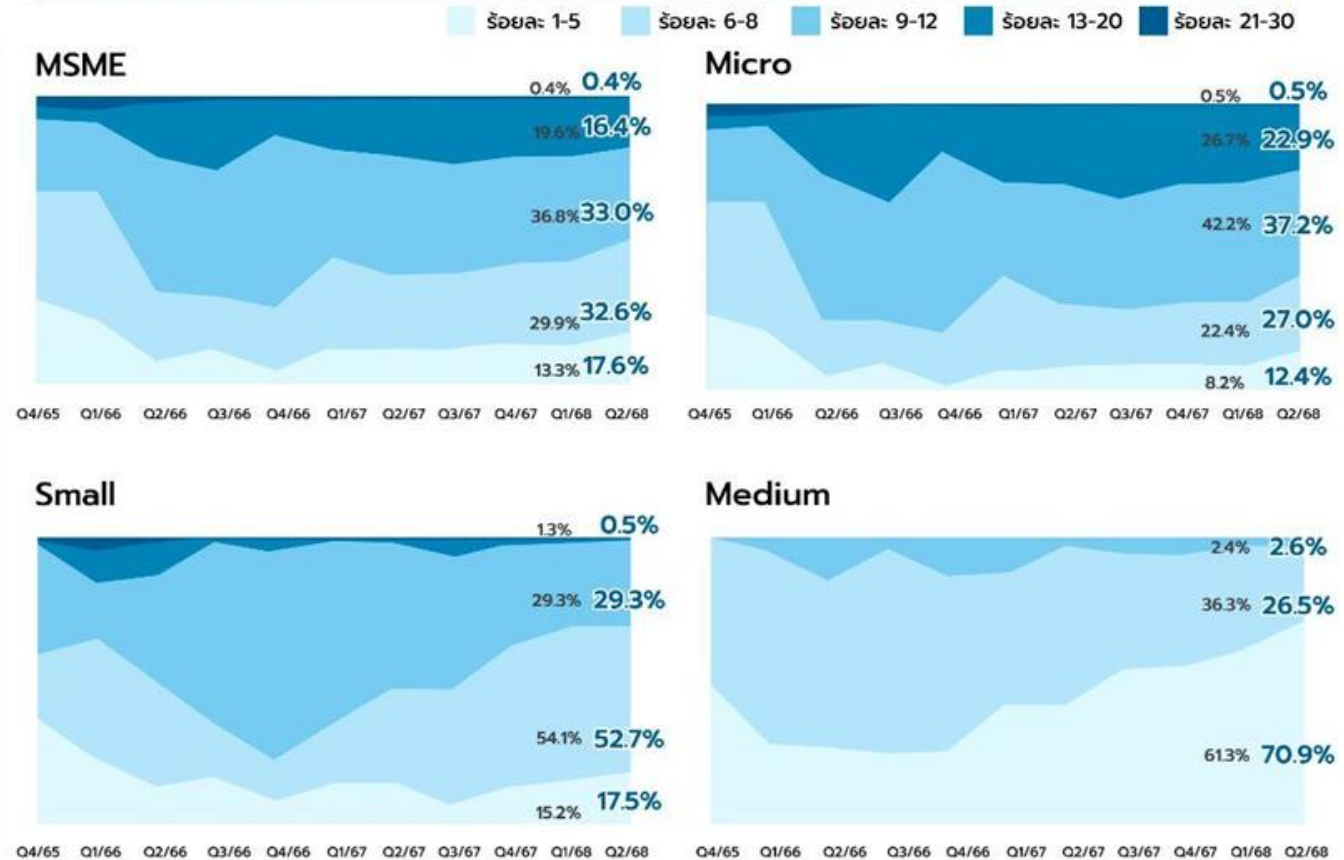
ต้นทุนกู้ยืมของ MSME อยู่ในช่วงร้อยละ 9-12 แม้จะมีการลดดอกเบี้ยนโยบายจากแต่ธุรกิจที่กู้ยืมระบบยัง เผชิญต้นทุนสูง ขณะที่ธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลางได้รับประโยชน์จากดอกเบี้ยที่ลดลงในระบบ ทำให้ต้นทุน ทางการเงินลดลง

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของ MSME

อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับ

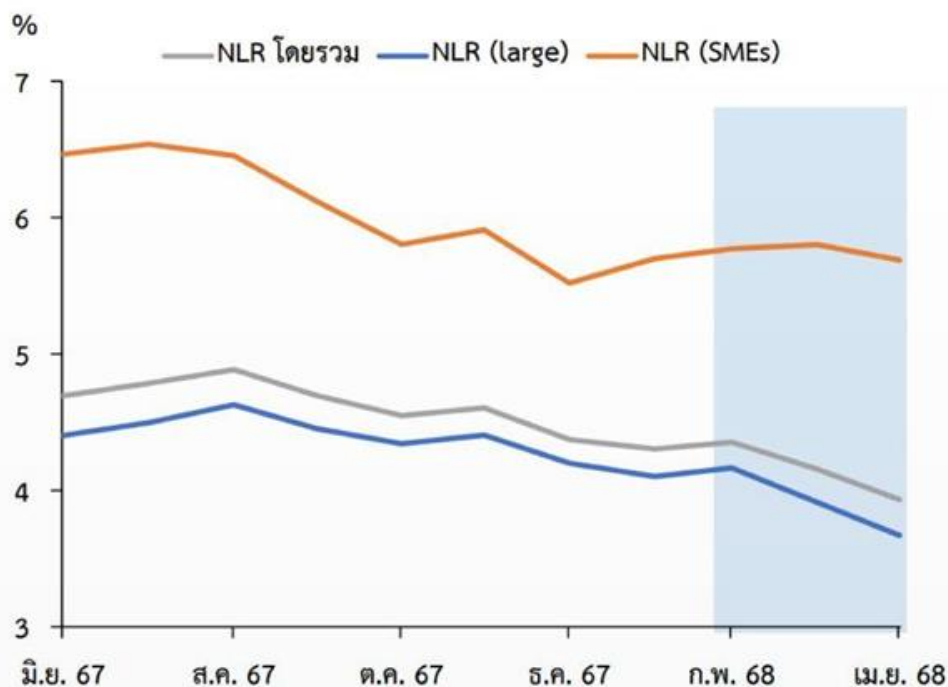

อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับ แบ่งตามช่วง

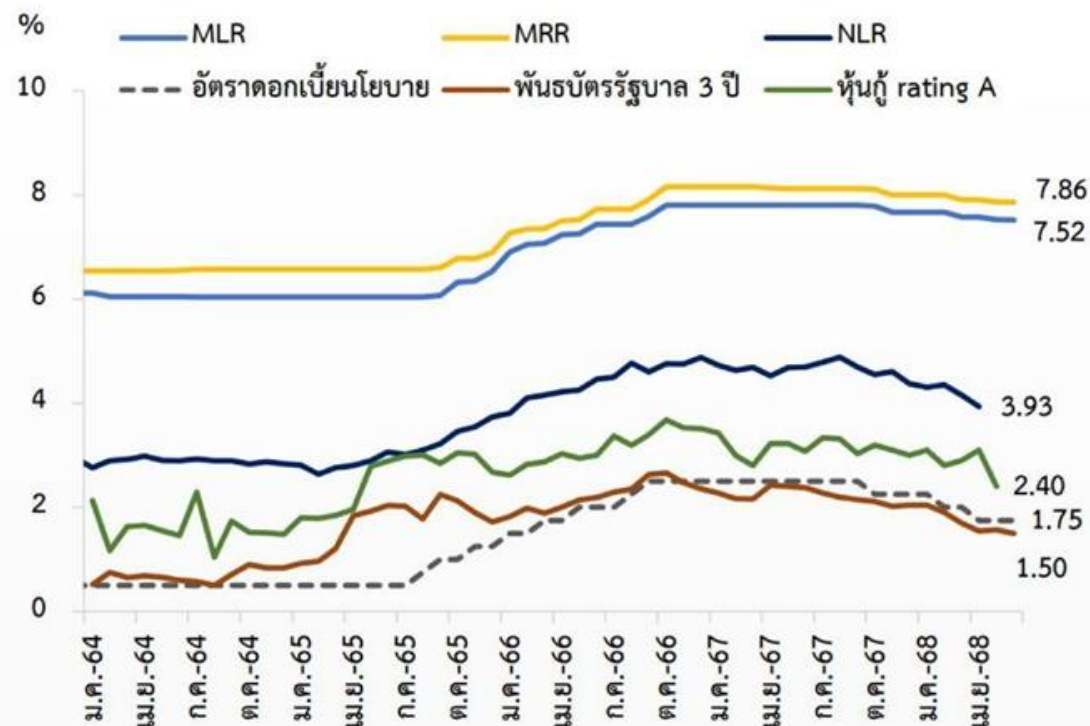

New Loan rates สว. SW.

หมายเหตุ: ข้อมูล NLR เฉลี่ยในแต่ละเดือน (as of 30 Apr 2568) นิยามรายได้ตาม สสว. และวงเงิน มีการปรับวิธีคำนวณซึ่งทำให้ตัวเลขแตกต่างกับที่เผยแพร่ปกติใน website

อัตราดอกเบี้ยในประเทศ

หมายเหตุ: (1) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้เฉลี่ยรายเดือนของธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มิ.ย. 2568)
(2) อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อปล่อยใหม่ (new loan rate: NLR) (ข้อมูล ณ เดือน เม.ย. 2568)

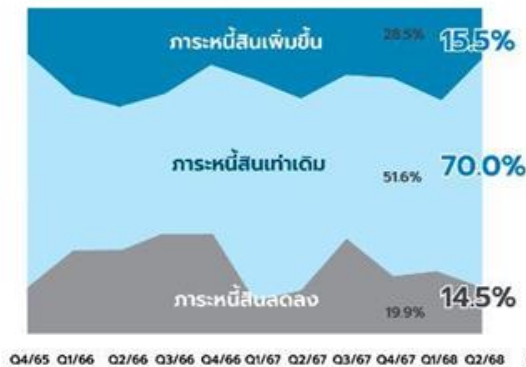
ในไตรมาส 2 ปี 2568 MSME ส่วนใหญ่ยังมีการหนี้ในระดับเดิม โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจรายย่อยที่ไม่สามารถลดภาระหนี้ได้ สะท้อนข้อจำกัดในการชำระคืนและการจัดการสภาพคล่อง ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงพฤติกรรมหมุนเงินกู้จากแหล่งหนึ่งไปอีกแหล่งเพื่อชำระหนี้เดิม ขณะที่บางส่วนกลับมีการหนี้เพิ่มขึ้น สะท้อนความเปราะบางและความเสี่ยงด้านการเงินที่ยังคงสูงในกลุ่มรายย่อย

การเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สินธุรกิจ MSME

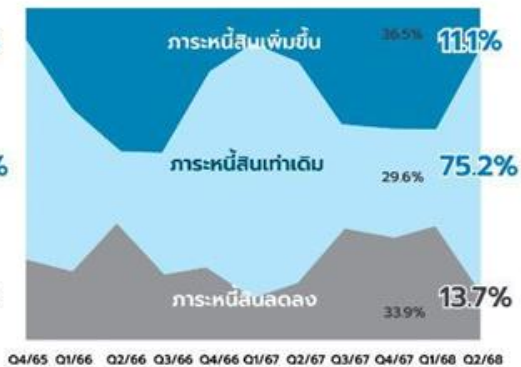
ภาพรวม MSME

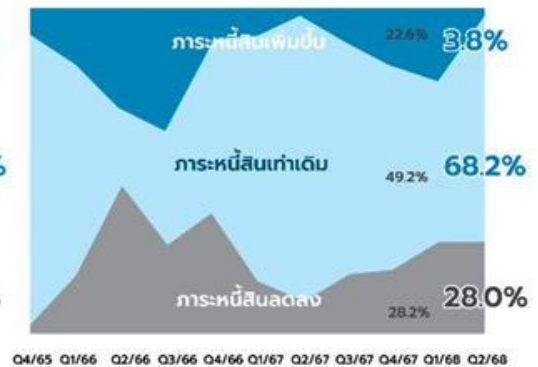
Micro

Small

Medium

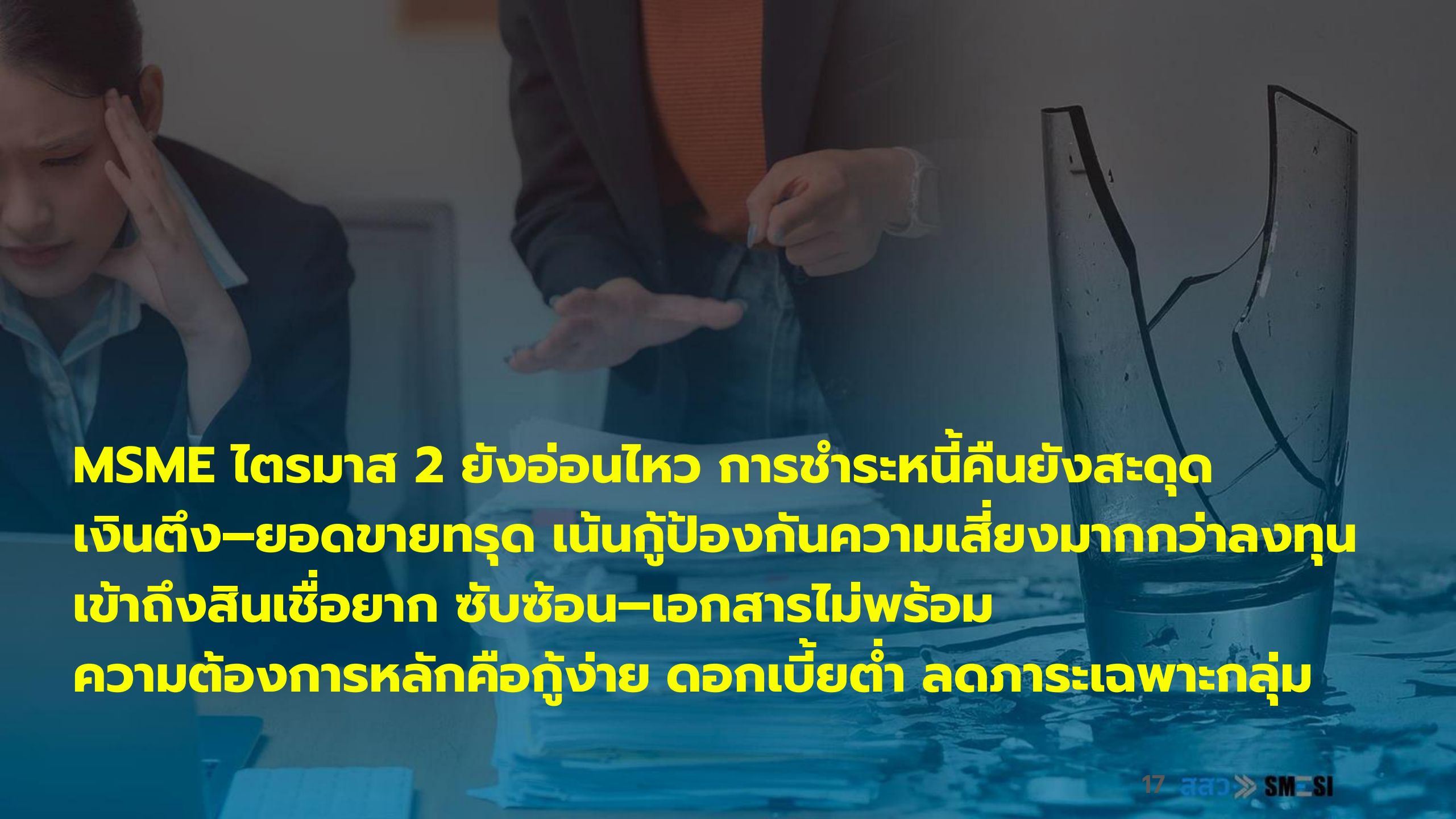
3 สาขารธุรกิจที่มีสัดส่วนภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 2 / 2568

- ผลิตภัณฑจากโลหะ
- ผลิตไม้และเฟอร์นิเจอร์
- ร้านอาหาร/ภัตตาคาร
- ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม

- ผลิตไม้และเฟอร์นิเจอร์
- ผลิตภัณฑจากโลหะ
- ร้านอาหาร/ภัตตาคาร
- ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม

- บริการเสริมความงาม /สปา/นวดเพื่อสุขภาพ
- ผลิตภัณฑจากยาง
- ผลิตไม้และเฟอร์นิเจอร์

- บริการการก่อสร้าง
- คำส่งวัสดุก่อสร้าง

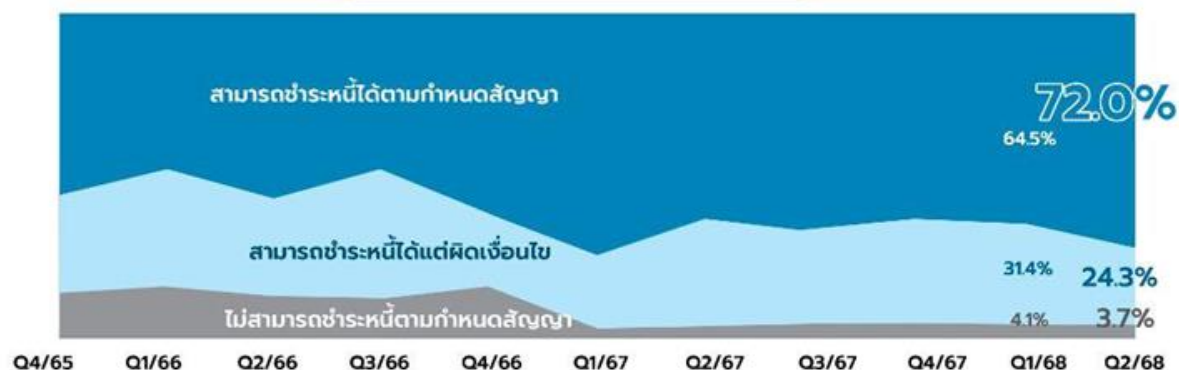

**MSME ไตรมาส 2 ยังอ่อนไหว การชำระหนี้คืบยังสะดุด
เงินตึง—ยอดขายทรุด เน้นปกป้องกันความเสี่ยงมากกว่าลงทุน
เข้าถึงสินเชื่อยาก ชับซ้อน—เอกสารไม่พร้อม
ความต้องการหลักคือกู้ง่าย ดอกเบี้ยต่ำ ลดภาระเฉพาะกลุ่ม**

แม้แนวโน้มปัญหาการชำระหนี้ของ MSME โดยรวมจะลดลง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่ กู้ยืมระบบยังมีปัญหาอย่างชัดเจน โดยกว่าครึ่งของผู้กู้เฉพาะนอกกระบวนขาดความสามารถในการชำระหนี้ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นหนี้เสียในกลุ่มธุรกิจที่สินค้าหรือบริการไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และต้องการการปรับตัวสูง ขณะที่อีกส่วนเป็นการชำระได้แต่ผิดเงื่อนไข จากกลุ่มธุรกิจบริการที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่ชะลอตัว

ปัญหา และความสามารถในการชำระหนี้ของธุรกิจ MSME ในปัจจุบัน

ความสามารถในการชำระหนี้

สาขาธุรกิจสำคัญที่กำลังเผชิญปัญหาการชำระหนี้

MSME ที่เผชิญหนี้เสีย
(ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา)

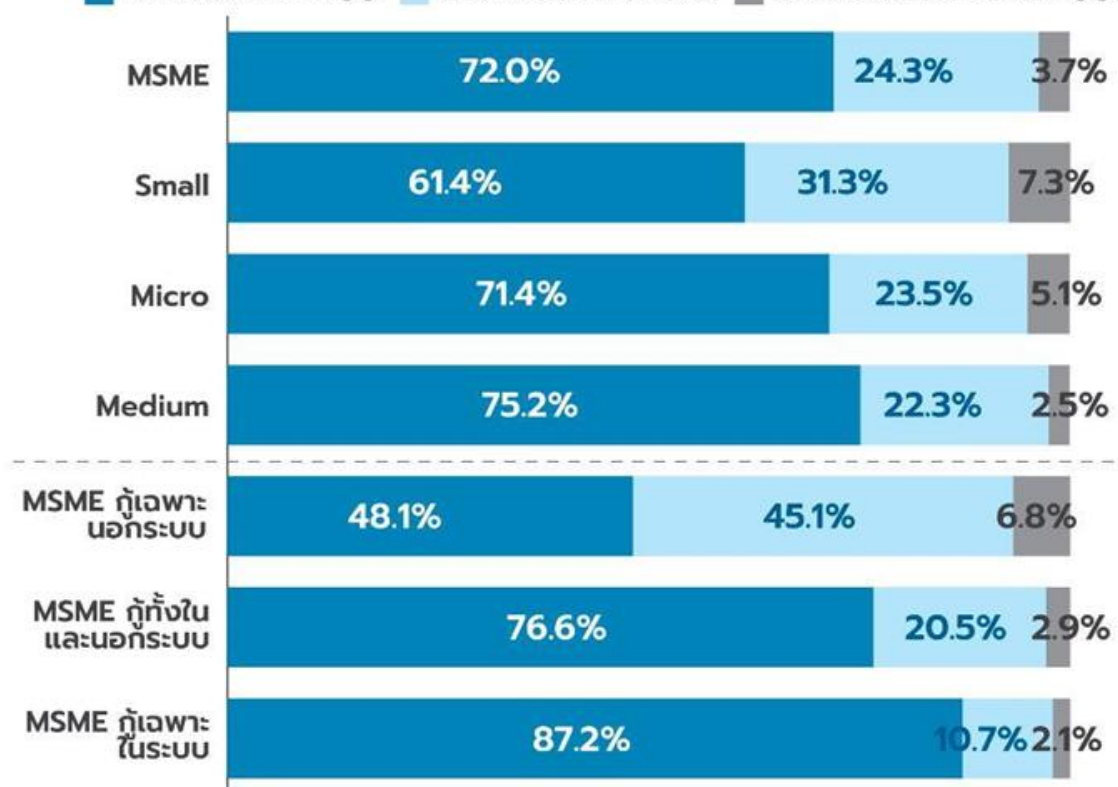
- บริการการก่อสร้าง
- ผลิตภัณฑ์จากยาง
- ค้าปลีกรถจักรยานยนต์/รถยนต์
- ผลิตเสื้อผ้าและสิ่งทอ
- ผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ

MSME ที่เผชิญหนี้เสี่ยง
(ชำระหนี้ได้แต่ผิดเงื่อนไข)

- โรงแรม/เกสต์เฮาส์/บังกะโล
- บริการการท่องเที่ยว
- ร้านอาหาร/ภัตตาคาร
- ด้านการขนส่งสินค้า
- บริการสันทนาการ/วัฒนธรรม/การกีฬา

ความสามารถในการชำระหนี้ แยกตามกลุ่มธุรกิจ

■ สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา ■ สามารถชำระหนี้ได้แต่ผิดเงื่อนไข ■ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา

แม้สถานะหนี้จะแตกต่างกัน แต่ MSME ทุกกลุ่มเผชิญแรงกดดันทางการเงินไม่ต่างกัน กลุ่มที่ “ยังไหว-ชำระหนี้ได้” มักสะดุดกับกำลังซื้อที่หดหายต้นทุนที่พุ่งสูง และการแข่งขันที่รุนแรง ขณะที่กลุ่มที่ “มีปัญหาการชำระ” ต้องเจอกับยอดขายฝืนพวน ถูกซ้ำเติมด้วยพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงเร็วเกินกว่าจะปรับตัว และสินค้าขายไม่ออก

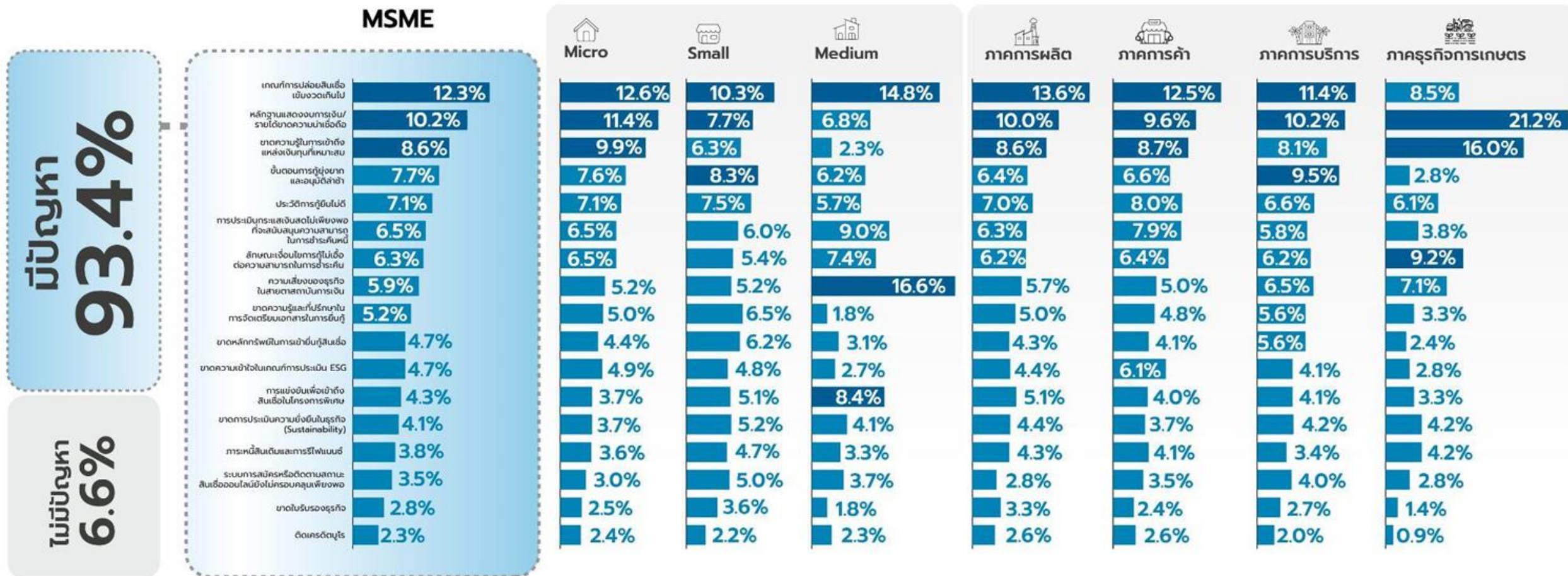
ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านการเงินและภาระหนี้สินของ MSME ไตรมาส 2/2568

หมายเหตุ : 1. สามารถชำระหนี้ได้แต่ผิดเงื่อนไข คือ ชำระหนี้ล่าช้าเกิน 1 เดือน หรือระงับไม่ครบจำนวน
2. ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา คือ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา และหนี้สินถูกยกไปขายในงวดถัดไป

MSME ส่วนใหญ่เผชิญเกณฑ์ปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวดและหลักฐานทางการเงินที่ขาดความน่าเชื่อถือ ทำให้การอนุมัติสินเชื่อช้าและซับซ้อน ขาดความรู้ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและจัดเตรียมเอกสารอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะธุรกิจรายเล็กที่มีข้อจำกัดมากกว่า กลุ่มธุรกิจขนาดกลางยังถูกกดดันจากความเสี่ยงในสายตลาดการเงิน

ปัญหา และอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อ ไตรมาส 2/2568

หมายเหตุ : 1. สามารถชำระหนี้ได้แต่ผิดเงื่อนไข คือ ชำระหนี้ล่าช้าเกิน 1 เดือน หรือชำระไม่ครบจำนวน 2. ปัญหา และอุปสรรคเป็นความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีการหนี้สิน

แนวทางการปรับตัวของ MSME ส่วนใหญ่เป็น “เชิงป้องกัน” เช่น การลดต้นทุน ลดขนาดกิจการ หรือพึ่งพาเงินจากครอบครัว เพื่อรักษาสภาพคล่องระยะสั้น ขณะที่แนวทาง “เชิงรุก” เช่น การเปลี่ยนโมเดลธุรกิจ หรือหาทุนร่วมลงทุน ถูกเลือกใช้น้อยกว่า สะท้อนข้อจำกัดของธุรกิจในการสร้างทางรอดเชิงรุก เมื่อไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบได้

แนวทางการปรับตัวของ MSME เมื่อไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้

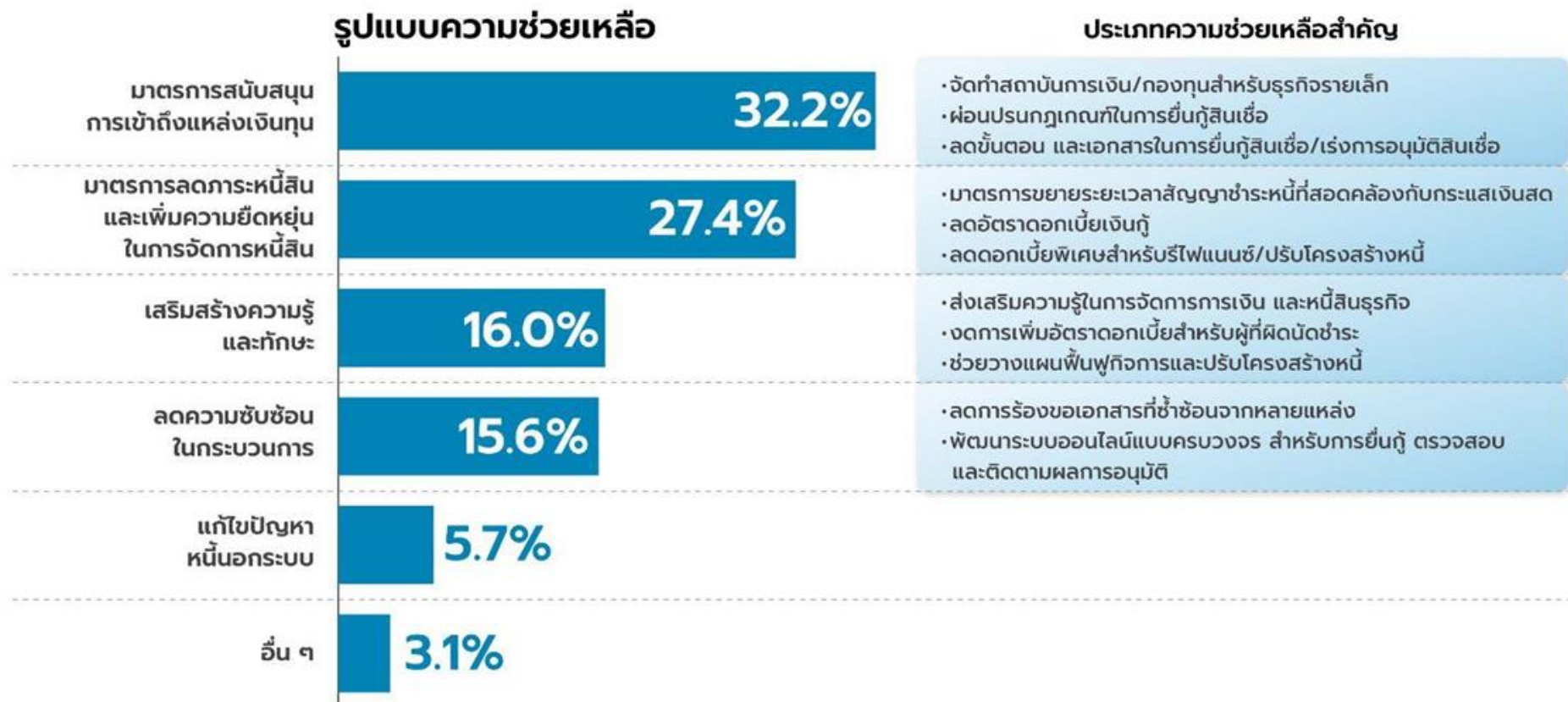
MSME ที่กู้ไม่ผ่าน มีแนวโน้มปรับตัวเชิงป้องกัน มากกว่า เชิงรุก มีความเสี่ยง “ขาดการฟื้นตัว” ถ้าระบบการเงินไม่ปรับตัว

หมายเหตุ : พิจารณาเฉพาะกลุ่ม MSME ที่ระบุว่าเคยยื่นขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบแต่ไม่ได้รับอนุมัติ และปัจจุบันมีการหนีจากแหล่งเงินทุนในระบบ

MSME ส่วนใหญ่ต้องการมาตรการช่วยเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น ด้วยระบบ ลดขั้นตอน ลดเอกสาร และมีสินเชื่อเฉพาะสำหรับรายเล็ก รองลงมาคือ ต้องการมาตรการช่วย "ลดภาระทางการเงิน"

ความช่วยเหลือด้านการเงิน และภาระหนี้สินที่ธุรกิจ MSME ต้องการ ไตรมาส Q2/2568

MSME กลุ่มธุรกิจรายย่อยต้องการลดต้นทุน-ง่ายต่อการเข้าถึงสินเชื่อ ส่วนกลุ่มผลิตชิ้นงาน การลดดอกเบี้ย-สนับสนุนปรับโครงสร้าง หลากหลายความต้องการสะท้อนความซับซ้อนของ MSME ที่ต้องการมาตรการเฉพาะต่อโจทย์แต่ละกลุ่ม

ความช่วยเหลือด้านการเงิน และภาระหนี้สินที่ธุรกิจ MSME ต้องการ ไตรมาส 2/2568

ความต้องการแยกตามขนาดธุรกิจ

Micro เป็น "ลดภาระต้นทุน" และ "ความง่ายในการเข้าถึง"

- ต้องการสินเชื่อเฉพาะกิจที่เหมาะสมกับธุรกิจรายเล็ก
- ต้องการอัตราดอกเบี้ยต่ำ และเงื่อนไขผ่อนปรน
- ไม่ยื่นดอกเบี้ยกรณีผิดนัดชำระหนี้
- เสริมความรู้การบริหารการเงินขั้นพื้นฐาน
- ลดขั้นตอน/เอกสาร และเร่งอนุมัติสินเชื่อ

Small ต้องการ "ทางเลือกด้านแหล่งเงินทุน" และ "คำแนะนำทางการเงิน"

- ขอลดขั้นตอน/เอกสาร และมีระบบออนไลน์กลาง
- ต้องการสินเชื่อพิเศษสำหรับรายเล็ก หรือกองทุนเฉพาะกิจ
- ส่งเสริมองค์ความรู้ในการจัดการเงินและหนี้อย่างเป็นระบบ
- เพิ่มช่องทางข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อและมาตรการรัฐ
- ขอลดดอกเบี้ยกรณีชำระหนี้/ปรับโครงสร้างหนี้

Medium มุ่งเน้น "เครื่องมือการเงินขั้นสูง" และ "การปรับตัวอย่างยั่งยืน"

- ต้องการเครดิต/วงเงินที่สนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน ESG
- ต้องการสินเชื่อระยะยาวที่ตอบโจทย์ธุรกิจขนาดกลาง
- ต้องการระบบออนไลน์ที่เชื่อมโยงข้อมูลเครดิต-สินเชื่อ
- ต้องการแรงสนับสนุนเรื่องปรับโครงสร้างหนี้ และที่ปรึกษาเชิงลึก

ความต้องการแยกตามภาคธุรกิจ

ภาคการผลิต เน้น "การสนับสนุนเชิงโครงสร้าง" และ "เสริมสภาพคล่องเพื่อปรับตัวทางเทคโนโลยี"

- ต้องการวงเงินสินเชื่อที่ตรงกับขนาดธุรกิจ
- ต้องการการพักชำระหนี้และขยายระยะเวลาชำระ
- ต้องการระบบข้อมูลออนไลน์ที่แม่นยำ
- เน้นกองทุนหรือสินเชื่อที่ช่วยปรับตัวเพิ่มประสิทธิภาพ
- เพิ่มการเข้าถึงสินเชื่อที่สนับสนุนความยั่งยืน (ESG)

ภาคการค้า มุ่งหวัง "ลดต้นทุนทางการเงิน" และ "ฟื้นฟูกิจการที่มีปัญหาเงินทุนหมุนเวียน"

- ต้องการสินเชื่อสำหรับธุรกิจรายเล็ก
- ต้องการเข้าถึงสินเชื่อที่มีการลดดอกเบี้ยพิเศษ
- ต้องการเข้าถึงสินเชื่อทดแทนหนี้ในระบบ
- เน้นการวางแผนฟื้นฟูกิจการ และปรับโครงสร้างหนี้
- ลดเอกสาร/ขั้นตอนซ้ำซ้อน

ภาคบริการ ให้ความสำคัญกับ "ความง่ายในการเข้าถึงเงินทุน" และ "คำแนะนำทางการเงินเพื่อฟื้นฟูธุรกิจ"

- ขอลดขั้นตอนการยื่นกู้ และมีระบบออนไลน์ครบวงจร
- ต้องการสินเชื่อสำหรับธุรกิจรายเล็ก
- ขอความช่วยเหลือเรื่องการบริหารการเงินและการชำระหนี้
- เน้นการงดการเพิกถอนบัญชีหากผิดนัดชำระ
- สนใจแผนฟื้นฟูและปรับโครงสร้างหนี้

ภาคธุรกิจการเกษตร ต้องการ "ความยืดหยุ่นตามรอบรายได้" และ "ทางเลือกในการหลุดพ้นจากหนี้ในระบบ"

- ต้องการระบบยื่นกู้ที่เชื่อมโยงกับรายได้ตามฤดูกาล
- ต้องการสินเชื่อทดแทนหนี้ในระบบ
- ต้องการขยายระยะเวลาชำระหนี้ให้สอดคล้องกับรายรับจริง
- ต้องการคำแนะนำและการจัดการหนี้อย่างต่อเนื่อง
- ลดเอกสาร-เร่งอนุมัติผ่านระบบออนไลน์

ความต้องการแยกตามธุรกิจอ่อนไหว

MSME ที่เผชิญหนี้เสีย (ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา) ต้องการ "มาตรการเยียวยาเร่งด่วน" และ "การฟื้นฟูเชิงระบบ"

- ต้องการพักชำระหนี้หรือขยายระยะเวลาให้เหมาะสมกับรายได้จริง
- ต้องการสินเชื่อพิเศษทดแทนหนี้ในระบบ
- ต้องการแรงสนับสนุนในการตั้งกองทุนเฉพาะกิจหรือสถาบันการเงินทางเลือก
- เน้นแผนปรับโครงสร้างหนี้ และแผนฟื้นฟูกิจการ
- อบรมการบริหารการเงิน-ต้นทุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการเงินธุรกิจ

MSME ที่เผชิญหนี้เสี่ยง (ชำระหนี้ได้แต่ผิดเงื่อนไข) ต้องการ "ระบบสนับสนุน" และ "เสริมองค์ความรู้เพื่อป้องกันปัญหาซ้ำ"

- ขอบเขตยื่นกู้แบบง่าย และสินเชื่อรายเล็กที่ไม่ซับซ้อน
- ต้องการลดอัตราดอกเบี้ย และไม่เพิกถอนบัญชีผิดนัด
- ขอความช่วยเหลือด้านความรู้บริหารหนี้ส่วนบุคคล-ธุรกิจ
- เน้นแผนมาตรการพักชำระหนี้และปรับโครงสร้างหนี้เฉพาะราย
- ต้องการเพิ่มช่องทางเข้าถึงข้อมูลกลางการเงิน

MSME ที่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ มองหา "ทางเลือกใหม่ของแหล่งทุน" และ "การสนับสนุนเชิงระบบเพื่อกลับเข้าสู่ระบบการเงิน"

- จัดตั้งกองทุนสำหรับธุรกิจรายเล็ก/รายใหม่
- ลดเอกสาร-เร่งอนุมัติผ่านระบบออนไลน์
- ต้องการสินเชื่อพิเศษทดแทนหนี้เดิม
- โปรแกรมอบรมการจัดการกระแสเงินสด
- ขอแผนช่วยฟื้นฟู และข้อเสนอทางการเงินที่เหมาะสมกับประวัติเครดิตไม่ดี

MSME มีความต้องการกู้ยืมลดลงชัดเจนในทุกขนาดธุรกิจ โดยกลุ่มธุรกิจที่ยังต้องการกู้ยืมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับ แนวทางป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน มากกว่า การลงทุนหรือขยายกิจการในระยะนี้

แผนการกู้ยืมในอนาคตของ MSME

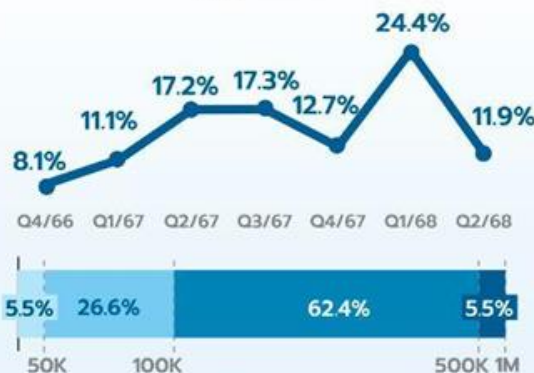
ภาพรวมแผนการกู้ยืมของ MSME

ภาพรวม MSME

แผนการกู้ยืม แยกตามขนาดธุรกิจ

Micro

Small

Medium

- เงินทุนหมุนเวียนในกิจการ
- ซ่อมแซม/ปรับปรุงสถานประกอบการ
- ลงทุนซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์
- ลงทุนทำการตลาด
- ลงทุนพัฒนาสินค้า/บริการ

- ใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กิจการ
- เพิ่มเพิ่มโอกาสในการขยายภาพลักษณ์ของธุรกิจ
- ลงทุนในเครื่องจักรเพื่อเพิ่มโอกาสการขยายตัว
- พัฒนาตัวสินค้าใหม่เพื่อดึงดูดลูกค้ามากขึ้น

- เงินทุนหมุนเวียนในกิจการ
- ซ่อมแซม/ปรับปรุงสถานประกอบการ
- ลงทุนซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์
- ลงทุนทำการตลาด

- ใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กิจการ
- ลงทุนในเครื่องจักรเพื่อเพิ่มโอกาสการขยายตัว
- พัฒนาตัวสินค้าใหม่เพื่อดึงดูดลูกค้ามากขึ้น

- เงินทุนหมุนเวียนในกิจการ
- ซ่อมแซม/ปรับปรุงสถานประกอบการ
- ลงทุนพัฒนาสินค้า/บริการ
- ลงทุนทำการตลาด

- ใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กิจการ
- พัฒนาตัวสินค้าใหม่ และปรับปรุงสถานประกอบการเพื่อดึงดูดลูกค้ามากขึ้น

- เงินทุนหมุนเวียนในกิจการ
- ซ่อมแซม/ปรับปรุงสถานประกอบการ
- ลงทุนซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์

- ใช้เป็นทุนหมุนเวียนเพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้กิจการ
- เพิ่มเพิ่มโอกาสในการขยายภาพลักษณ์และกลยุทธ์เป้าหมายของธุรกิจ

เหตุผลสำคัญ

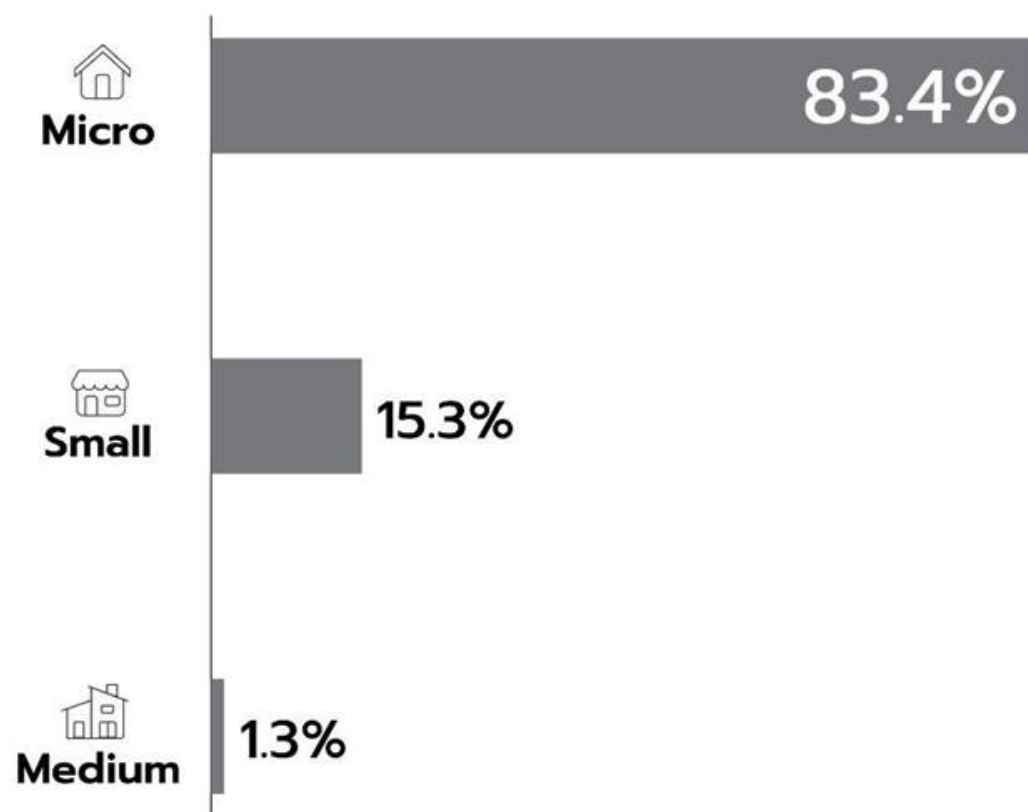
MSME ไร้หนີก็ไมแกร่ง ยังเจอทุนตั้ง–ตลาดซบ แผนกู้ลดลง
เลือกประกอบกิจการด้วยการลดต้นทุน–ใช้ทรัพยากรเท่าที่มี
พร้อมเรียกร้องการส่งเสริมความรู้จัดการการเงิน แทนการ
พึ่งพาหนี้ในระบบ

MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ส่วนใหญ่ยังคงเป็นกลุ่มธุรกิจรายย่อย โดยใช้เงินทุนจากทรัพย์สินส่วนตัว เพื่อนำมาหมุนเวียน/ลงทุนในกิจการ

ธุรกิจ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ไตรมาส 2/2568

MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน แยกตามขนาดธุรกิจ

ลักษณะของธุรกิจที่ไม่มีภาระหนี้สิน

5 สาขาธุรกิจสำคัญ

- บริการการท่องเที่ยว (ให้บริการไกด์นำเที่ยว)
- ผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ
- ผลิตภัณฑจากยาง
- ผลิตเครื่องหอมเครื่องสำอางและผลิตภัณฑในห้องน้ำ
- ร้านอาหาร/ภัตตาคาร

รูปแบบการจดทะเบียน

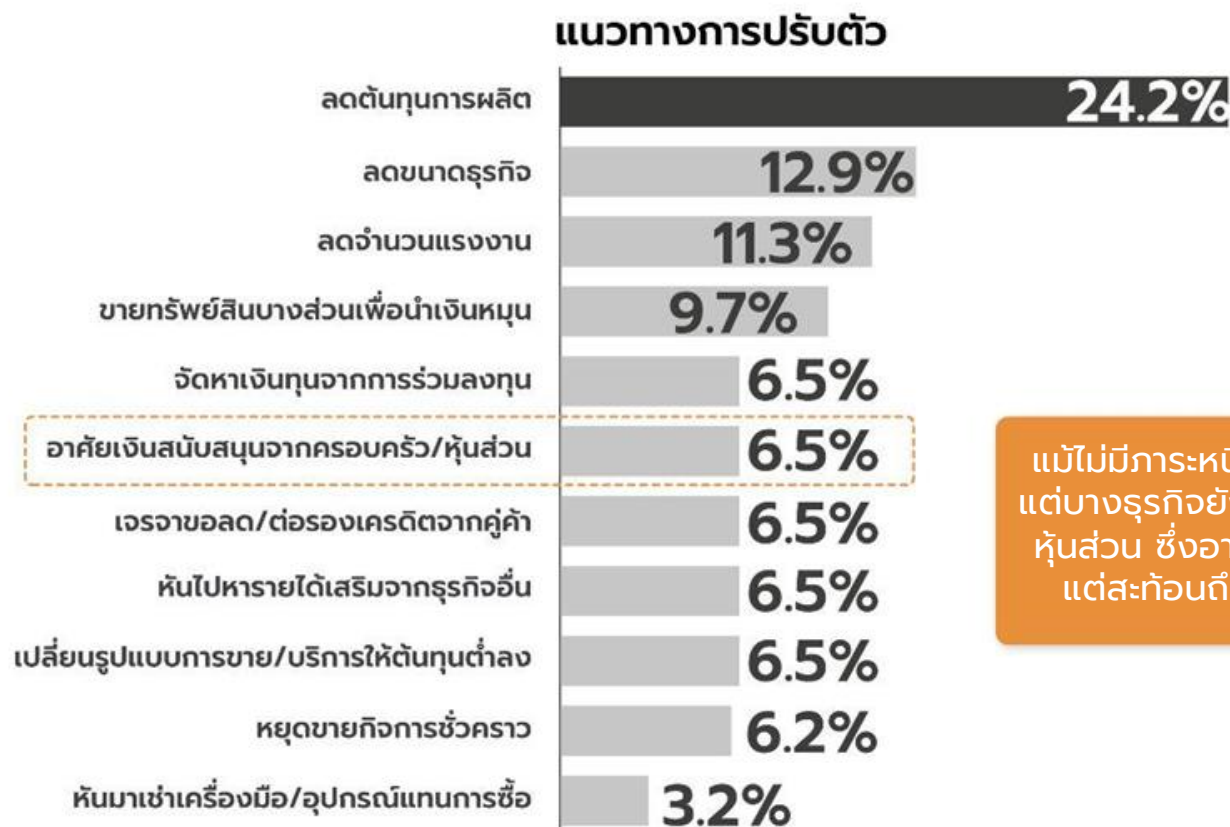
- 46.2% จดทะเบียนพาณิชย์/การค้า
- 39.3% ไม่จดทะเบียน
- 11.7% นิติบุคคล
- 2.3% วิสาหกิจชุมชน/OTOP
- 0.5% อื่นๆ

ที่มาแหล่งเงินทุน

- 86.1% ทรัพย์สินส่วนตัว
- 8.8% ขายทรัพย์สินที่ไม่จำเป็น
- 4.7% หุ้่นส่วน
- 0.2% ผลประกอบการจากธุรกิจอื่น ๆ
- 0.2% เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

MSME ที่ประสบปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน มักเลือกใช้แนวทางเชิงป้องกัน เช่น การลดต้นทุน ปรับโครงสร้างภายใน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อรักษาสภาพคล่อง ภายใต้ข้อจำกัดด้านเงินทุนจากภายนอก

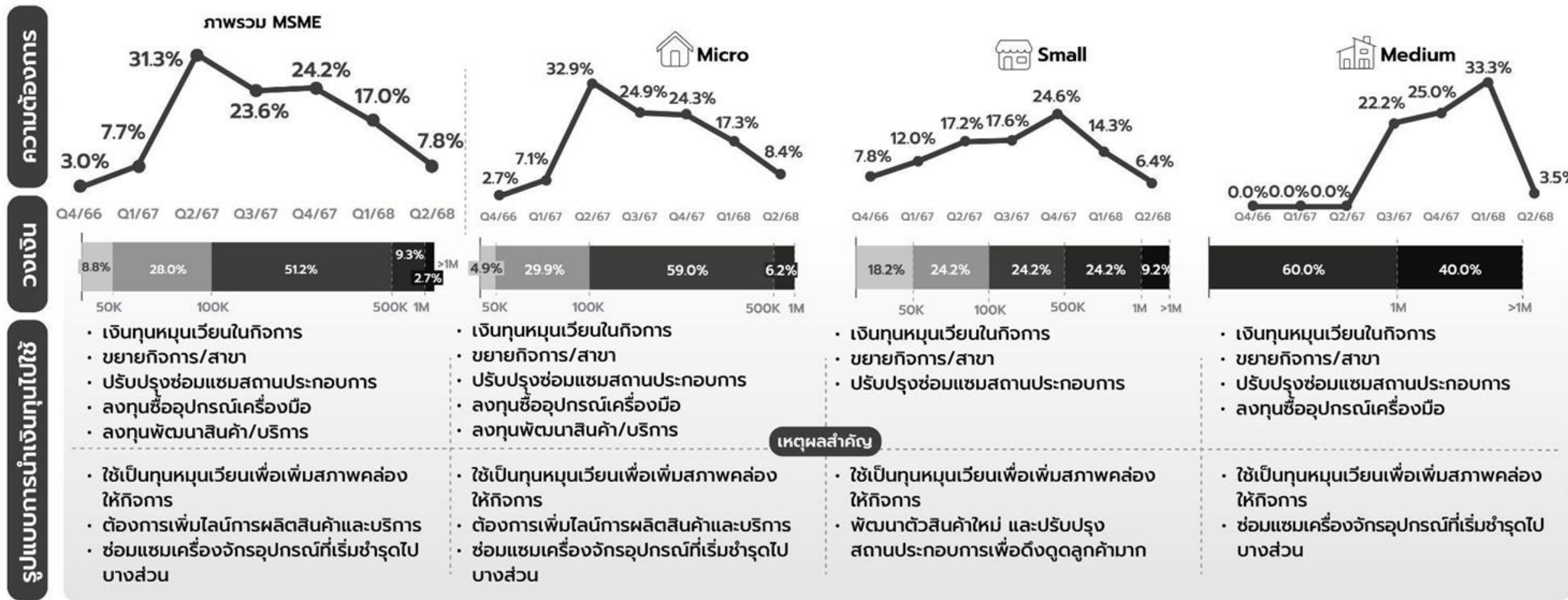
แนวทางการปรับตัวของ MSME เมื่อไม่สามารถกู้ในระบบ และไม่พึ่งนอกระบบ

แม้ไม่มีภาระหนี้สินในระบบหรือกับสถาบันการเงิน แต่บางธุรกิจยังต้องพึ่งพาเงินจากครอบครัวหรือหุ้นส่วน ซึ่งอาจไม่ถือเป็นหนี้ตามกฎหมายทางบัญชี แต่สะท้อนถึงข้อจำกัดด้านแหล่งทุนที่ชัดเจน

แนวโน้มความต้องการกู้ยืมลดลงในทุกขนาดธุรกิจ โดย MSME ที่ยังมีแผนกู้ ส่วนใหญ่ต้องการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่อง และซ่อมแซมอุปกรณ์หรือเครื่องจักรที่เริ่มชำรุดในกิจการ

แผนการกู้ยืมในอนาคตของ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน

หมายเหตุ : กลุ่มคนที่ไม่มีแผนกู้ยืมเงินบางส่วน นั้น ไม่ใช่ไม่ต้องการกู้ยืม แต่ยังไม่มีความชัดเจนเพราะคิดว่าธุรกิจมีปัญหา ไม่สามารถยื่นกู้ได้

7 สาขารุรกิจที่ยังไม่มีหนี้สิน แต่ต้องการกู้ยืมในอนาคต

ผลิตเสื้อผ้า
และสิ่งทอ

ผลิตไม้และ
เฟอร์นิเจอร์

ค้าส่ง
วัสดุก่อสร้าง

ผลิตภัณฑ์
จากโลหะ

ค้าปลีกอุปโภค/
บริโภค
(Modern
trade)

ร้านอาหาร/
ภัตตาคาร

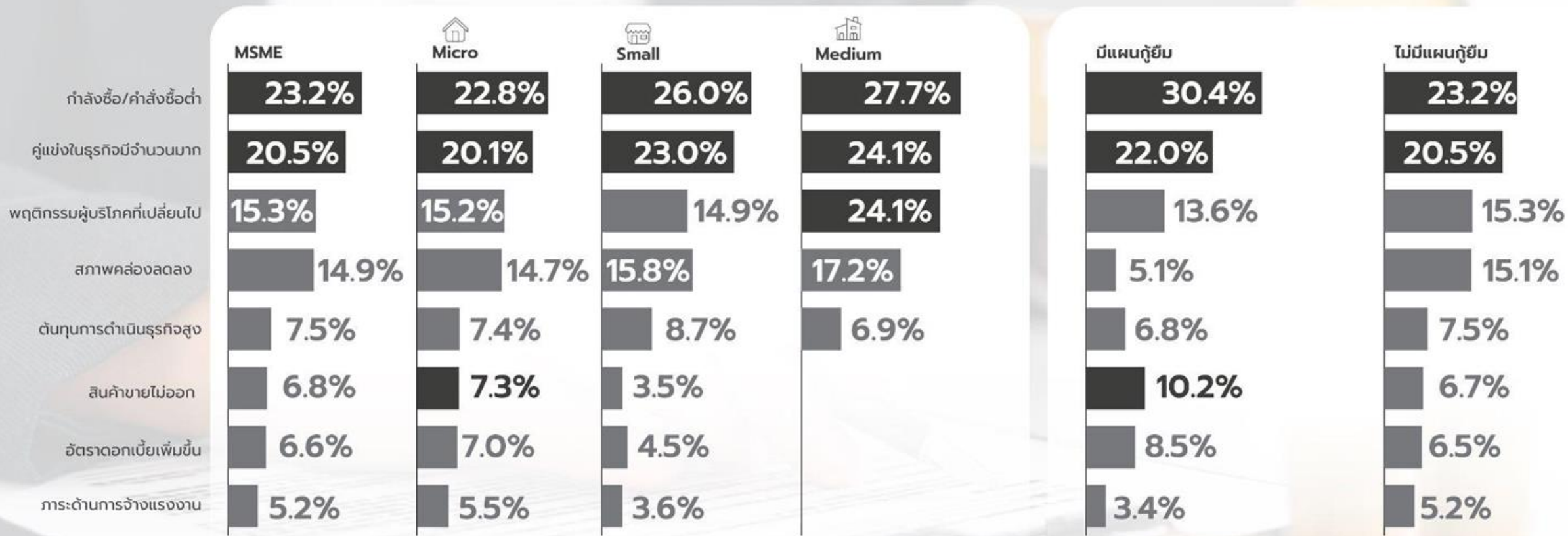

บริการ
ซ่อมบำรุง

MSME ที่ไม่มีหนี้ในปัจจุบัน แต่กำลังเผชิญกับข้อจำกัดด้านรายได้และการแข่งขันสูง ยังคงเผชิญปัจจัยกดดันรอบด้าน ทั้งจาก “ตลาดที่ชะลอตัว” และ “ต้นทุนที่สูงขึ้น” โดยเฉพาะกลุ่มที่มีแผนกู้ยืมมีแนวโน้มจะใช้เงินกู้เพื่อลดผลกระทบจากภาระต้นทุนและภาวะขายไม่ออก

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านการเงินของ MSME ไตรมาส 2/2568

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนยังเป็นอุปสรรคสำคัญ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ซับซ้อน เอกสารที่ยุ่งยาก และเกณฑ์การพิจารณาที่เข้มงวดเกินไป สำหรับธุรกิจรายเล็ก ปัญหาหลักคือการขาดความรู้ ความพร้อมด้านเอกสาร และหลักประกัน ส่วนกลุ่มที่เคยยื่นกู้แต่ไม่ผ่าน มักเผชิญข้อจำกัดเชิงโครงสร้างและความน่าเชื่อถือ

ปัญหา และอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือสินเชื่อของธุรกิจ MSME ที่ไม่มีภาระหนี้สิน ไตรมาส 2/2568

ภาพรวม MSME ที่มีปัญหา

มีปัญหา
92.0%

ไม่มีปัญหา
8.0%

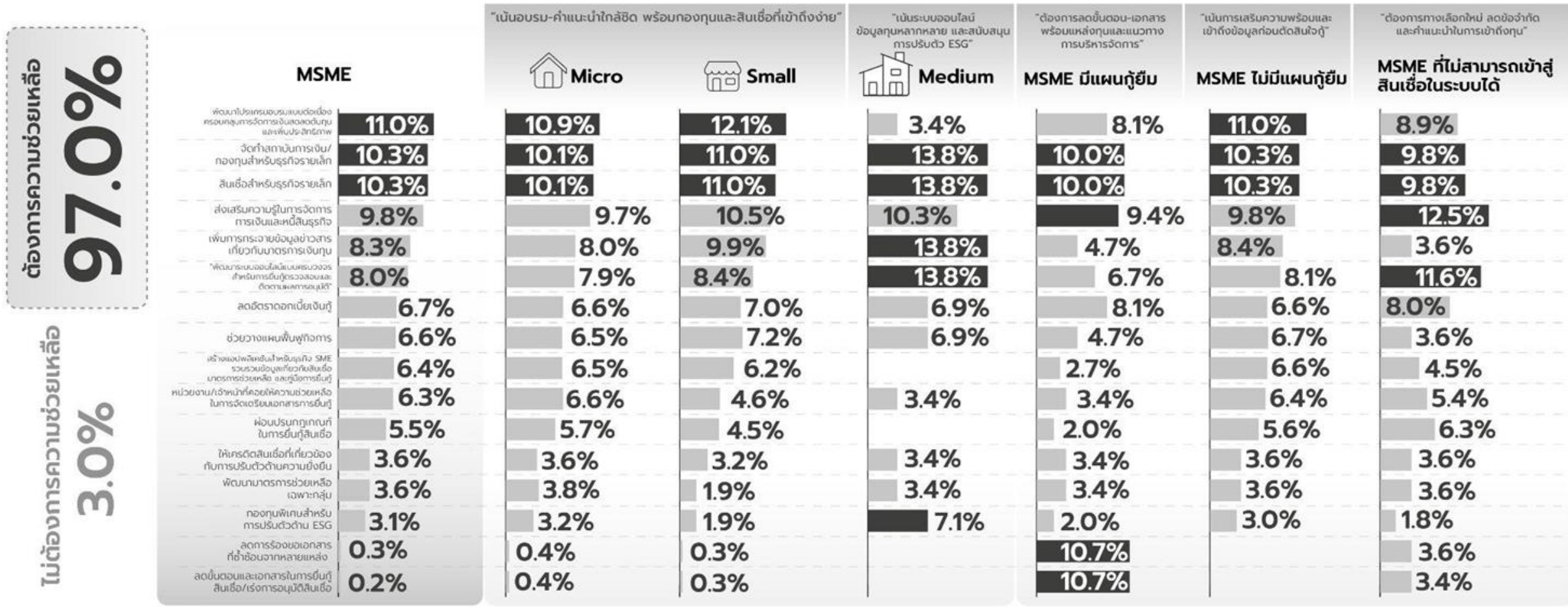
ขั้นตอนการกู้ยืมยากและอนุมัติล่าช้า	12.8%
ขาดความรู้ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม	12.5%
ขาดความรู้และทักษะในการจัดเตรียมเอกสารในการยื่นกู้	11.9%
เกณฑ์การปล่อยสินเชื่อเข้มงวดเกินไป	11.2%
หลักฐานแสดงงบการเงิน/รายได้ขาดความน่าเชื่อถือ	8.5%
ขาดหลักประกันในการเข้ายืมกู้สินเชื่อ	7.5%
ความเสี่ยงของธุรกิจในสายตาลูกทุนการเงิน	6.4%
ลักษณะเงื่อนไขการกู้ยืมขัดต่อความสามารถในการชำระคืน	6.1%
ระบบการสมัครหรือติดตามสถานะสินเชื่อออนไลน์ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ	4.6%
การประเมินกระแสเงินสดไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนความสามารถในการชำระคืนหนี้	4.5%
ประวัติการกู้ยืมไม่ได้	3.9%
ขาดความเข้าใจในเกณฑ์การประเมิน ESG	3.3%
การแข่งขันเพื่อเข้าถึงสินเชื่อในโครงการพัฒนา	3.2%
ขาดการประเมินความยั่งยืนในธุรกิจ (Sustainability)	3.1%
ขาดใบรับรองธุรกิจ	0.5%

ปัญหา และอุปสรรค แยกตามกลุ่มธุรกิจ

"Micro มักติดเรื่องความรู้และเอกสาร"		"กลุ่ม Small/Medium เริ่มติดระบบและเงื่อนไข"		"กลุ่มที่ไม่สามารถกู้ได้ = ขาดทั้งโครงสร้างและโอกาส"
Micro	Small	Medium	MSME ที่ไม่สามารถเข้าสู่สินเชื่อในระบบได้	
12.3%	15.7%	23.5%	16.0%	
12.5%	12.7%	11.8%	2.7%	
11.8%	12.4%	5.9%	5.3%	
11.4%	9.4%	11.8%	16.0%	
8.9%	5.8%	5.9%	13.3%	
7.7%	6.1%	5.9%	6.7%	
6.5%	5.8%	11.8%	10.7%	
5.6%	9.6%	11.8%	9.3%	
4.6%	4.7%	11.6%	4.0%	
4.4%	5.2%		4.0%	
3.9%	4.1%		4.0%	
3.4%	2.2%		2.7%	
3.4%	2.5%		4.0%	
3.2%	2.8%			
0.4%	1.0%		1.3%	

MSME ส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือเชิงระบบ ทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ และเครื่องมือ ในการเข้าถึงทุน เพื่อรองรับการฟื้นตัวและความอ่อนไหวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป โดยเฉพาะกลุ่ม Micro และ Small ที่ต้องการการเสริมความรู้ควบคู่กับสินเชื่อที่เข้าถึงได้ง่ายมากที่สุด

ความช่วยเหลือด้านการเงิน และภาระหนี้สินที่ธุรกิจ MSME ไม่มีภาระหนี้สินต้องการ ไตรมาส 2/2568

ภาระนี้เจียบของ MSME : แรงกดดันที่ซ่อนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ

หนี้ MSME พุ่งต่อเนื่อง
โดยเฉพาะกลุ่มรายย่อย
22 จาก 25 สาขา มีสัดส่วนผู้มีหนี้
เกิน 60% ของธุรกิจ在该สาขา

ธุรกิจ Micro ยังต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากระบบสูงขึ้นไปอย่างต่อเนื่อง

กว่า 30% ของธุรกิจ Micro ที่อยู่นอกระบบมีพฤติกรรมการกู้ยืมแบบผสมผสาน ทั้งจาก เพื่อนหรือญาติพี่น้อง และ นายทุนเงินกู้ สะท้อนภาวะ "ไร้ทางเลือก" ในการเข้าถึงแหล่งทุนในระบบ

 ภาระนี้ Micro คงที่ เป็นไปได้ว่าบางธุรกิจอาจยังอยู่ในวัฏจักรหมุนหนี้
ใช้ความอ่อนไหว—ติดกับดักทางการเงิน

Micro ยังมีสัดส่วนภาระหนี้ "เท่าเดิม" มากที่สุด เมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดอื่นที่เริ่มลดหนี้ได้ แม้ไม่มีภาระหนี้เพิ่มขึ้นที่มากนัก แต่การที่สัดส่วนหนี้ยังเท่าเดิม แสดงถึงความอ่อนไหวทางการเงินที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข นำจับตาว่าอาจอยู่ในภาวะต้องหมุนหนี้ หรือจ่ายได้เพียงดอกเบี้ย เสี่ยงต่อการสะสมหนี้เรื้อรังในระยะยาว

 อัตราดอกเบี้ยเบาลง-กลุ่มธุรกิจขนาดกลางรับอานิสงส์ชัดเจน แต่ในกลุ่มตลาดนอกระบบ
ยังคงมีดอกเบี้ยสูงอยู่ แต่กลายเป็น "ทางเลือกจำเป็น" สำหรับรายย่อยที่เข้าไม่ถึงสินเชื่อในระบบ

MSME หยุดโตเพื่อรอด: กลยุทธ์ธุรกิจที่ถูกปฏิเสธสินเชื่อท่ามกลางตลาดซบ

กลยุทธ์เป้าหมาย: เสริมสภาพคล่อง – เพิ่มโอกาสเข้าถึง – พัฒนาและสร้างความยั่งยืน

ธุรกิจรายเล็ก (Micro / Small):
ต้องการลดภาระทางการเงินและเข้า
ถึงสินเชื่อง่ายขึ้น ผ่านสินเชื่อ
ดอกเบี้ยต่ำ เชื้อนไขฟ่อนปรน
พร้อมอบรมจัดการต้นทุนและ
การเงินขึ้นพื้นฐาน

ธุรกิจขนาดกลาง (Medium):
มองหาสินเชื่อกี๊สับสนุนการปรับตัว
ระยะยาว เช่น ESG พร้อมทั้งปรึกษา
ทางการเงินและระบบดิจิทัล
ที่เชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการเข้าถึง
แหล่งทุนที่แม่นยำ

กลุ่มธุรกิจเฉพาะภาค (ผลิต การค้า
บริการ ธุรกิจการเกษตร): ต้องการ
สินเชื่อเฉพาะทาง สอดคล้องกับ
ลักษณะธุรกิจ เช่น หมุนเวียนสั้น
ในบริการ – ลงทุนระยะยาวในผลิต
– ยึดหยุ่นตามฤดูกาลในเกษตร

กลุ่มที่มีหนี้เสียหรือหนี้เสี่ยง:
ต้องการมาตรการฟื้นฟูเร่งด่วน เช่น
พักชำระหนี้ รีไฟแนนซ์ และ
สินเชื่อใหม่ที่เข้าถึงง่าย ทดแทน
การพึ่งพ้นักธุรกิจ

กลุ่มที่ไม่มีหนี้:
แม้ยังไม่มีภาระหนี้ แต่ต้องการ
ความรู้ทางการเงินและระบบเข้าถึง
แหล่งทุนที่ชัดเจน เพื่อไม่สะดุด
หากต้องใช้เงินทันทันทีในอนาคต

EXECUTIVE SUMMARY

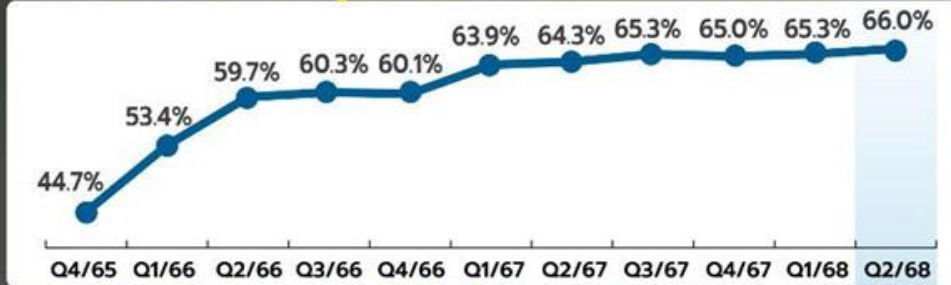
- จากการสอบถามสถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 2 ปี 2568 พบว่าสัดส่วน MSME ที่มีหนี้สินธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ 66.0 ในไตรมาสที่ 2/2568 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 2 ติดต่อกัน โดยเป็นการเพิ่มขึ้นในกลุ่มธุรกิจรายย่อย
- แม้ MSME กลุ่มธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม จะกลับมามีความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ดีขึ้นเล็กน้อย สะท้อนจากสัดส่วนการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในระบบ แต่กลุ่มธุรกิจรายย่อย ยังคงเผชิญข้อจำกัด และต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
- ต้นทุนกู้ยืมของ MSME อยู่ในช่วงร้อยละ 9-12 แม้จะมีการลดดอกเบี้ยนโยบายจากแต่ธุรกิจที่กู้เงินนอกระบบยังเผชิญต้นทุนสูง ขณะที่ธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลางได้รับประโยชน์จากดอกเบี้ยที่ลดลงในระบบ ทำให้ต้นทุนทางการเงินลดลง
- เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่กู้เงินนอกระบบยังมีปัญหาอย่างชัดเจน โดยกว่าครึ่งของผู้กู้เฉพาะนอกระบบขาดความสามารถในการชำระคืน ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นหนี้เสียในกลุ่มธุรกิจที่สินค้าหรือบริการไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และต้องการการปรับตัวสูง ขณะที่อีกส่วนเป็นการชำระได้แต่ผิดเงื่อนไข จากกลุ่มธุรกิจบริการที่ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่ชะลอตัว
- MSME ทุกกลุ่มเผชิญแรงกดดันทางการเงินไม่ต่างกัน กลุ่มที่ “ยังไหว-ชำระหนี้ได้” มักสะดุดกับกำลังซื้อที่หดหาย ต้นทุนที่สูง และการแข่งขันที่รุนแรง ขณะที่กลุ่มที่ “มีปัญหาการชำระ” ต้องเจอกับยอดขายฝืนพวน ถูกซ้ำเติมด้วยพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงเร็วเกินกว่าจะปรับตัว และสินค้าขายไม่ออก
- แนวทางการปรับตัวของ MSME ส่วนใหญ่เป็น “เชิงป้องกัน” เช่น การลดต้นทุน ลดขนาดกิจการ หรือพึ่งพาเงินจากครอบครัว เพื่อรักษาสภาพคล่องระยะสั้น ขณะที่แนวทาง “เชิงรุก” เช่น การเปลี่ยนโมเดลธุรกิจ หรือหาทุนร่วมลงทุน ถูกเลือกใช้น้อยกว่า สะท้อนข้อจำกัดของธุรกิจในการสร้างทางรอดเชิงรุก เมื่อไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนในระบบได้
- MSME มีความต้องการกู้ยืมลดลงชัดเจนในทุกขนาดธุรกิจ โดยกลุ่มธุรกิจที่ยังต้องการกู้ยืมส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ กับ แนวทางป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน มากกว่า การลงทุนหรือขยายกิจการในระยะนี้
- MSME ส่วนใหญ่ต้องการมาตรการช่วยเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น ด้วยระบบ ลดขั้นตอน ลดเอกสาร และมีสินเชื่อเฉพาะสำหรับรายเล็ก รองลงมาคือ ต้องการมาตรการช่วย “ลดภาระทางการเงิน”

ประเด็นที่น่าสนใจ

สถานการณ์ด้านหนี้สินกิจการของ MSME ไตรมาส 2 ปี 2568

เก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ MSME จำนวน 2,772 ราย จาก 6 ภูมิภาค ระหว่างวันที่ 19-29 มิถุนายน 2568

หนี้ MSME พุ่ง 2 ไตรมาสติดต่อกัน

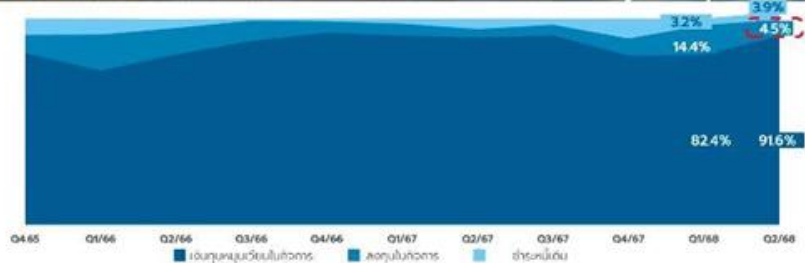
MSME กลับมามีความสามารถในการเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ดีขึ้น (ในกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมและขนาดกลาง) แต่กลุ่ม ธุรกิจรายย่อย ยังคงเผชิญข้อจำกัด และต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนนอกระบบ

7 ประเภทแหล่งเงินทุนของธุรกิจ MSME Q2/68

Q4/65 Q1/66 Q2/66 Q3/66 Q4/66 Q1/67 Q2/67 Q3/67 Q4/67 Q1/68 Q2/68

MSME ส่วนใหญ่ยังคงกู้ยืมเพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในกิจการ ขณะเดียวกันยังมีสัดส่วนหนึ่งที่กู้เพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิม สะท้อนถึงภาวะสภาพคล่องที่ยังเปราะบาง ขณะที่การกู้เพื่อลงทุนกลับลดลง อย่างมีนัยสำคัญ

MSME ที่ไม่สามารถลดภาระหนี้ได้ สะท้อนข้อจำกัดในการชำระคืนและการจัดการสภาพคล่อง อาจบ่งชี้ถึงพฤติกรรมหมุนเงินกู้จากแหล่งหนึ่งไปอีกแหล่ง

แนวโน้มภาพรวมปัญหาการชำระหนี้ของ MSME โดยรวมลดลง แต่เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม กลุ่มที่ทุนนอกระบบยังเผชิญปัญหาอย่างชัดเจน โดยกว่าครึ่งของผู้ดูแลผู้ประกอบการขนาดความสามารถในการชำระหนี้ความสามารถในการชำระหนี้ไตรมาส 2/68

MSME ทุกกลุ่มเผชิญแรงกดดัน มักสะดุดกับกำลังซื้อที่หดหาย และการแข่งขันที่รุนแรง

MSME ส่วนใหญ่เผชิญเกณฑ์ปล่อยสินเชื่อที่เข้มงวด และหลักฐานทางการเงินที่ขาดความน่าเชื่อถือ

7 อุปสรรคสำคัญต่อการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อในระบบของ MSME

MSME ส่วนใหญ่ต้องการมาตรการช่วยเหลือเข้าถึงสินเชื่อได้ง่ายขึ้น ด้วยระบบลดขั้นตอน ลดเอกสาร และมีสินเชื่อเฉพาะสำหรับรายเล็ก รองลงมาคือต้องการมาตรการช่วย "ลดภาระทางการเงิน"

